

Monitorovanie uplatňovania práva Európskej únie

Výročná správa za rok 2017

#EULaw

Monitorovanie uplatňovania práva Európskej únie
Výročná správa za rok 2017

Predslov	2
Presadzovanie je kľúčové pre riadne vykonávanie politiky EÚ	4
1. Nový impulz pre zamestnanosť, rast a investície	7
2. Prepojený digitálny jednotný trh	13
3. Odolná energetická únia s výhľadovou politikou v oblasti zmeny klímy	16
4. Prehľadnejší a spravodlivejší vnútorný trh so silnejšou priemyselnou základňou	19
5. Hlbšia a spravodlivejšia hospodárska a menová únia	30
6. Priestor spravodlivosti a základných práv založený na vzájomnej dôvere	32
7. Smerom k novej migračnej politike.....	36

Predslov

Jeden z mojich významných predchodcov Walter Hallstein povedal, že Európska únia je v prvom rade spoločenstvom práva. Tieto slová ma motivovali k tomu, aby som začal študovať právo a neskôr formovali moju kariéru v politike. A myslím si, že dnes sú pravdivejšie ako kedykoľvek predtým. Právo zostáva naším najlepším nástrojom v boji za spravodlivosť, pri obrane našich slobôd a pre prácu pre našich občanov.

Preto som pri svojom nástupe do funkcie v novembri 2014 sľúbil, že sa budem od začiatku viac zameriavať na tvorbu politiky a právnych predpisov. V súčasnosti sa snažíme robiť všetko pre to, aby boli naše návrhy politik založené na dôkazoch a verejnej konzultácii. Cieľom tohto spôsobu práce, ktorý je jadrom programu lepšej právnej regulácie, je zabezpečiť, aby každé opatrenie v súbore pravidiel EÚ bolo vhodné na daný účel a aby sa vykonávalo a uplatňovalo čo najjednoduchšie.

Každé pravidlo, akokoľvek starostlivo navrhnuté a pripravené, je len také účinné, aké účinné je jeho vykonávanie. Komisia preto venuje rovnakú pozornosť uplatňovaniu právnych predpisov ako ich samotnej príprave. Kľúčom k účinnému vykonávaniu práva Únie je spolupráca a komunikácia medzi Komisiou a členskými štátmi. Preto som pri presadzovaní práva vždy kládol dialóg na prvé miesto. A preto budem aj naďalej podporovať členské štáty pri vykonávaní práva Únie.

Zároveň musíme podniknúť rozhodné kroky proti vážnym porušeniam práva Únie. S ohľadom na to sme v roku 2016 stanovili jasné priority v práci zameranej na prípady nesplnenia povinnosti a na vybavovanie sťažností. Odvtedy sa naše úsilie v oblasti presadzovania zameriava na najvýznamnejšie porušenia práva Únie, pri ktorých môžu opatrenia na európskej úrovni priniesť skutočnú pridanú hodnotu. Našou úlohou je na jednej strane pomáhať členským štátom pri vykonávaní práva Únie a na druhej strane dôsledne riešiť prípadné vážne porušenia. Tieto dve úlohy spolu súvisia.

V tejto správe o uplatňovaní práva EÚ v roku 2017 sa opisuje prvý rok uplatňovania tohto nového, cielenejšieho prístupu. Prvé výsledky ukazujú, že nový prístup už prináša ovocie.

Voľný pohyb pracovníkov je jedným z najväčších úspechov EÚ, ale Európania ho často nevnímajú ako spravodlivý. Na tento účel sme v roku 2014 zaviedli pravidlá týkajúce sa presadzovania smernice o vysielaní pracovníkov, ktoré nadobudli účinnosť v roku 2016. Na základe tejto smernice vnútroštátne orgány získali dodatočné nástroje na boj proti zneužívaniu, podvodom a nedeklarovanej práci. V roku 2017 Komisia využila svoje právomoci v oblasti presadzovania na zabezpečenie toho, aby členské štáty vykonávali uvedené pravidlá správne a účinne. Svoje nástroje na riešenie prípadov nesplnenia povinnosti sme využili aj v oblasti ochrany spotrebiteľov. Toto úsilie prinieslo hmatateľné prínosy pre životy ľudí napríklad tým, že sa zabezpečilo, aby dovolenkári využívajúci balíky cestovných služieb mohli získať späť svoje peniaze, ak ich cestovná kancelária skrachuje.

Presadzovanie má vplyv aj na online svet. Rastúci počet občanov má čoraz väčšie obavy o ochranu svojich osobných údajov. Preto sme zaviedli nové pravidlá, ktorými sme nastavili nový globálny štandard ochrany súkromia občanov. Počas roka 2017 sme úzko spolupracovali s členskými štátmi pri príprave na tieto pravidlá, ktoré sa začali uplatňovať v máji 2018. To poukazuje na hodnotu, ktorú prikladáme podpore členských štátov pri dodržiavaní práva Únie v čo najskoršom štádiu.

Tento istý prístup sme zaujali aj k pravidlám, ktoré nás chránia a ochraňujú peniaze daňovníkov. Komisia posilnila svoj boj proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu s cieľom zabezpečiť, aby členské štáty lepšie spolupracovali na zastavení cezhraničnej trestnej činnosti tohto druhu. Súčasťou tohto úsilia boli v roku 2017 rozhodné opatrenia na to, aby sa nové právne predpisy EÚ v oblasti prania špinavých peňazí správne transponovali do vnútroštátnych právnych predpisov.

Na základe uvedených príkladov je zrejmé, že právne predpisy môžu byť prínosom, pričom vhodným presadzovaním sa môže dosiahnuť zlepšenie každodenného života Európanov. A to znamená byť spoločenstvom práva.

Predseda Európskej komisie

Jean-Claude Juncker

Presadzovanie je kľúčové pre riadne vykonávanie politiky EÚ

Európska únia môže úspešne vykonávať svoje politiky, len ak budú členské štáty uplatňovať a vykonávať právo Únie správne a bez zbytočného omeškania. Na to, aby Komisia zabezpečila dosiahnutie cieľov politik EÚ v praxi, využíva širokú škálu nástrojov vrátane postupov v prípade nesplnenia povinnosti.

Strategickejší prístup k presadzovaniu pravidiel EÚ

Komisia vo svojom oznámení [Právo EÚ: Lepšie výsledky pomocou lepšieho uplatňovania práva](#) oznámila nový prístup k politike v oblasti nesplnenia povinnosti. Komisia sa bude prioritne zameriavať na problémy, v prípade ktorých môže mať opatrenie prijaté v oblasti presadzovania práva veľký význam a priniesť skutočnú pridanú hodnotu pre občanov a podniky.

Napríklad jednotný trh EÚ ponúka obrovské príležitosti pre európske podniky a väčší výber a nižšie ceny pre spotrebiteľov. Umožňuje ľuďom cestovať, žiť, pracovať a študovať tam, kde si želajú. Tieto prínosy sa však neprejavujú, ak členské štáty neuplatňujú alebo nevykonávajú pravidlá jednotného trhu alebo ak uplatňovaniu týchto pravidiel bránia iné prekážky.

Európska komisia v rámci rozdelenia povinností medzi európskymi inštitúciami vo všeobecnosti zodpovedá za spustenie legislatívneho procesu. Rada a Európsky parlament rozhodujú o návrhoch Komisie. Členské štáty zodpovedajú za včasné a správne uplatňovanie, vykonávanie a presadzovanie práva Únie vo vnútroštátnom právnom poriadku. Komisia tento kruh uzatvára: keď sú jej návrhy prijaté ako právo Únie, Komisia monitoruje, či členské štáty uplatňujú toto právo správne, a ak nie, prijíma príslušné opatrenia.

V [medziinštitucionálnej dohode o lepšej tvorbe práva](#) sa tri inštitúcie dohodli, že občanom EÚ poskytnú otvorené, jasné a prístupné právne predpisy EÚ, ktoré možno účinne vykonávať. Komisia spolupracuje s členskými štátmi s cieľom zabezpečiť, aby to tak bolo. Na tento účel vypracúva plány vykonávania, aby členským štátom pomohla s vykonávaním práva Únie. Pri príprave návrhov smerníc Komisia diskutuje s členskými štátmi o tom, či sú potrebné vysvetľujúce dokumenty (t. j. dokumenty, v ktorých sa vysvetľuje spôsob, akým transponovali danú smernicu do svojho práva). Tento dialóg pokračuje počas celého legislatívneho postupu a v nasledujúcich fázach transpozície, vykonávania a uplatňovania práva Únie.

V súlade so záväzkami prijatými v oznámení o [stratégii jednotného trhu](#) a v oznámení [Právo EÚ: Lepšie výsledky pomocou lepšieho uplatňovania práva](#) Komisia v roku 2017 zorganizovala stretnutia v rámci dialógu o dodržiavaní právnych predpisov EÚ s tromi členskými štátmi: Belgickom, Írskom a Talianskom. Účastníci sa v diskusiách zameriavali na nedostatky v oblasti súladu a transpozície, ktoré boli identifikované v prehľade výsledkov jednotného trhu, na prebiehajúce postupy v prípade nesplnenia povinnosti a na nový vývoj v rámci stratégie jednotného trhu. Ukázalo sa, že dialógy boli prospešné na zhromaždenie vedomostí o danej krajine a na posúdenie situácie, pokiaľ ide o právne predpisy týkajúce sa jednotného trhu v týchto členských štátoch.

Keď sa právne predpisy EÚ odsúhlasia, členské štáty ich musia vykonávať a uplatňovať účinne a včasne, aby sa zabezpečili plánované prínosy pre verejnosť.

Komisia v novej politike presadzovania zdôrazňuje dosahovanie politických cieľov EÚ. Preto keď nesplnenia povinnosti bránia dosiahnutiu politických cieľov EÚ, Komisia by mala konať rázne a rýchlo.

Komisia v roku 2017 rýchlo konala a začala postupy v prípade nesplnenia povinnosti proti 16 členským štátom, ktoré neprijali opatrenia na zníženie spotreby ľahkých plastových tašiek, ako sa vyžaduje v [smernici o plastových taškách](#). Podľa pravidiel EÚ by členské štáty mali tento cieľ dosiahnuť spoplatnením ľahkých plastových tašiek a/alebo obmedzením spotreby týchto tašiek na osobu a rok.

Komisia stanovila jasné priority, na základe ktorých bude usmerňovať svoju činnosť zameranú na riešenie údajných porušení práva Únie. Komisia v súlade s týmito prioritami a svojim politickým záväzkom, že k presadzovaniu práva Únie zaujme strategickejší prístup, uzavrela prípady, ak to bolo primerané z hľadiska politiky.

Európska komisia v roku 2017 ukončila [postupy v prípade nesplnenia povinnosti a vybavovanie sťažností](#) proti viacerým členským štátom v oblasti hazardných hier.

Komisia nepovažuje za prioritu využívať právomoci v oblasti nesplnenia povinností na podporu jednotného

trhu v oblasti služieb online hazardných hier.

Súdny dvor Európskej únie opakovane uznal právo členských štátov obmedziť poskytovanie služieb v oblasti hazardných hier, ak je to nevyhnutné na ochranu cieľov verejného záujmu, ako je ochrana maloletých osôb, boj proti závislosti od hazardných hier a predchádzanie nezrovnalostiam a podvodom.

Komisia uznáva širšiu politickú legitimitu cieľov verejného záujmu, ktoré členské štáty pri regulácii služieb hazardných hier sledujú.

Komisia bude členské štáty naďalej podporovať v úsilí modernizovať vnútroštátne právne rámce v oblasti online hazardných hier a uľahčovať spoluprácu medzi vnútroštátnymi orgánmi na reguláciu hazardných hier. Komisia sa zároveň domnieva, že s ohľadom na viaceré rozsudky Súdneho dvora EÚ vo veci vnútroštátnych právnych predpisov v oblasti hazardných hier vnútroštátne súdy dokážu riešiť sťažnosti v odvetví hazardných hier efektívnejšie ako Komisia.

S cieľom zabezpečiť rýchlejšie dosiahnutie súladu, keď je to potrebné, Komisia prispôbila svoju politiku využívania mechanizmu projekt EU Pilot. V rámci tohto mechanizmu Komisia neformálne informuje členské štáty o možnom nesplnení povinnosti pred tým, ako začne formálne konanie. Projekt EU Pilot už nie je východiskovým mechanizmom na nadviazanie dialógu o údajných porušeníach práva Únie s členskými štátmi. Komisia naopak bežne začne postupy v prípade nesplnenia povinnosti bez toho, aby sa spoliehala na projekt EU Pilot. To vysvetľuje významné zníženie počtu nových postupov projektu EU Pilot, ktoré Komisia začala v roku 2017.

Keďže Komisia pripisuje vysokú prioritu vyšetreniu prípadov, v ktorých členské štáty neoznámili vnútroštátne opatrenia na transpozíciu smerníc, Komisia posilnila svoj sankčný režim v takýchto prípadoch. Keď sa takéto prípady nesplnenia povinnosti predložia Súdnemu dvoru, Komisia bude systematicky žiadať Súdny dvor, aby uložil sankciu vo forme jednorazovej platby, ako aj vo forme pravidelného penále. Komisia uplatní túto politiku na postupy v prípade nesplnenia povinnosti, ktoré sa začali po uverejnení oznámenia [Právo EÚ: lepšie výsledky pomocou lepšieho uplatňovania práva](#) dňa 19. januára 2017. Vzhľadom na to, že odvtedy uplynul len krátky čas, Komisia v roku 2017 v rámci nového sankčného režimu ešte nepostúpila Súdnemu dvoru žiadny prípad.

Komisia si naďalej vysoko cení pomoc verejnosti, podnikov a ďalších zúčastnených strán pri odhaľovaní porušení práva Únie. Zároveň je rovnako dôležité, aby verejnosť rozumela charakteru procesu v prípade nesplnenia povinnosti a mala zodpovedajúce očakávania. Hlavným účelom postupu v prípade nesplnenia povinnosti je zabezpečiť dodržiavanie práva Únie zo strany členského štátu, a nie poskytnúť individuálny prostriedok nápravy alebo kompenzáciu. Určité kategórie prípadov možno často úspešne vyriešiť prostredníctvom iných, vhodnejších mechanizmov na úrovni EÚ a na vnútroštátnej úrovni, napríklad prostredníctvom siete SOLVIT, vnútroštátnych súdov alebo ombudsmanov. Oznámením [Právo EÚ: lepšie výsledky pomocou lepšieho uplatňovania práva](#) sa položili základy prostredníctvom záväzku posilniť spoluprácu s Európskou sieťou ombudsmanov s cieľom podporiť dobrú správu vecí verejných v oblasti uplatňovania práva Únie na vnútroštátnej úrovni.

Komisia v roku 2017 tento záväzok prehĺbila. Spolu s európskym ombudsmanom a Európskou sieťou ombudsmanov zorganizovala seminár s cieľom posilniť výmenu informácií o prebiehajúcich vyšetrovaniach porušení práva Únie aj nápravných mechanizmoch dostupných verejnosti.

Národné parlamenty zohrávajú kľúčovú úlohu, pokiaľ ide o zavedenie právnych predpisov EÚ do vnútroštátneho právneho poriadku. Preto Komisia môže len uvítať ich zvýšený záujem o otázky súvisiace s vykonávaním, uplatňovaním a účinným presadzovaním práva Únie. Komisia popri pravidelných výmenách informácií o legislatívnych návrhoch s národnými parlamentmi rozšírila tento dialóg a zahrnula do neho konkrétne otázky, ktoré súvisia s presadzovaním. Komisia v roku 2017 využila túto príležitosť a objasnila svoju novú politiku presadzovania pri výmene informácií s nemeckým a českým národným parlamentom.

1. Nový impulz pre zamestnanosť, rast a investície

Prvou prioritou Junckerovej Komisie je stimulovať investície vytvárajúce pracovné miesta a posilniť konkurencieschopnosť Európy. Úsilie o vytvorenie vhodného regulačného prostredia na podporu podnikania a vytvárania pracovných miest je však ohrozené, ak členské štáty nevykonávajú pravidlá EÚ správne a včas.

Zabezpečenie spravodlivých pracovných podmienok v celej EÚ

Voľný pohyb pracovníkov v rámci jednotného trhu je úzko spojený so zabezpečením podobnej úrovne ochrany pri práci v celej EÚ. V [smernici o pracovnom čase](#) sú stanovené minimálne požiadavky na bezpečnosť a ochranu zdravia pri organizovaní pracovného času. Dlhý pracovný čas a nedostatočný odpočinok (najmä dlhodobý) môže mať nepriaznivé dôsledky na zdravie pracovníkov (napríklad vyšší výskyt nehôd a chýb,

väčší stres a únava, krátkodobé a dlhodobé zdravotné riziká).

Komisia v apríli 2017 predstavila [výkladové oznámenie o smernici o pracovnom čase a správu o jej vykonávaní](#). Cieľom týchto nástrojov je objasniť uplatniteľné právne predpisy. V rámci tohto úsilia je cieľom oznámenia predovšetkým pomôcť vnútroštátnym orgánom, odborníkom pracujúcim v oblasti práva a sociálnym partnerom pri výklade smernice.

Keďže sa [smernica o pracovnom čase](#) uplatňuje v jednotlivých členských štátoch nejednotne, určité kategórie pracovníkov zostali bez ochrany, ktorú táto smernica ponúka. Vo verejnom sektore ozbrojené sily, polícia a služby civilnej ochrany ako väzenský personál a verejné hasičské služby nemôžu vždy využívať prínosy tejto smernice. Pokiaľ ide o súkromný sektor, v niektorých členských štátoch ani pracovníci v domácnosti nemôžu vždy využívať svoje práva v zmysle smernice. Právo na platenú ročnú dovolenku (jeden zo základných prvkov smernice) nebolo vždy správne začlenené do vnútroštátneho práva.

Po tom, ako Komisia začala postupy v prípade nespĺnenia povinnosti, Francúzsko a Španielsko v roku 2017 zmenili svoje právne predpisy tak, aby sa výhody smernice o pracovnom čase rozšírili na určité kategórie príslušníkov policajného zboru.

Opatrenia Komisie v oblasti presadzovania za posledných 20 rokov riešili takéto nedostatky. Navyše výklad ustanovení smernice o pracovnom čase poskytuje aj viac ako 50 rozsudkov a uznesení Súdneho dvora EÚ. Vplyv týchto výkladov je značný: vnútroštátne súdy ich používajú na výklad vnútroštátneho práva, a tak ich ukladajú zamestnávateľom.

V právnych predpisoch v oblasti ochrany zdravia a bezpečnosti pri práci (BOZP) sa stanovujú vysoké štandardy ochrany pracovníkov pred zdravotnými a bezpečnostnými rizikami pri práci. Ustanovenia týchto predpisov prispievajú k predchádzaniu nehodám a chorobám z povolania a to pomáha zlepšovať kvalitu života ľudí. Opatrenia Komisie na presadzovanie právnych predpisov v tejto oblasti v roku 2017 spôsobili, že členské štáty uviedli do účinnosti vnútroštátne právne predpisy na

zabezpečenie súladu s právom Únie, predovšetkým so smernicou o [vystavení pracovníkov elektromagnetickým poliam](#).

Presadzovanie pravidiel v oblasti životného prostredia

Komisia v roku 2017 prijala právne kroky na riešenie nedostatočného vykonávania právnych predpisov v oblasti životného prostredia.

Komisia predložila Súdnemu dvoru EÚ vec týkajúcu sa Poľska v súvislosti s nadmernou ťažbou dreva v [Bielovežskom pralese](#), ktorý je jedným z posledných zachovaných pralesov v Európe a zároveň je to chránené územie zaradené do sústavy Natura 2000. Lokalita je útočiskom druhov a biotopov závislých od charakteristík pralesa vrátane dostupnosti odumretého dreva. Pre niektoré z týchto druhov je Bielovežský prales najvýznamnejším alebo dokonca posledným zachovaným biotopom v Poľsku. Keďže sa začala rozsiahla ťažba dreva, Komisia požiadala Súdny dvor aj o uloženie predbežných opatrení, ktorými sa Poľsku nariadi okamžité pozastavenie prác. Súdny dvor vyhovel [žiadosti](#) Komisie a nariadil Poľsku, aby okamžite zastavilo aktívne činnosti lesného hospodárstva v Bielovežskom pralese s výnimkou mimoriadnych prípadov nevyhnutne potrebných na zaistenie bezpečnosti ľudí. Súdny dvor takisto prvýkrát potvrdil, že Poľsko by mohlo čeliť peňažným sankciám v prípade, že by nespĺnilo rozhodnutie Súdneho dvora.

Zlepšenie kvality ovzdušia naďalej predstavuje veľkú výzvu. Napriek tomu, že členské štáty majú povinnosť zabezpečiť dobrú kvalitu ovzdušia pre verejnosť, na mnohých miestach je kvalita ovzdušia už viacero rokov problémom. Zlá kvalita ovzdušia spôsobuje každoročne viac úmrtí ako dopravné nehody na cestách.

V roku 2017 prebiehalo spolu 30 postupov v prípade nesplnenia povinností, ktoré sa týkali nadmerného množstva častíc (PM¹⁰), oxidu dusičitého (NO₂) a oxidu siričitého (SO₂). Tieto znečisťujúce látky, ktoré sú väčšinou výsledkom ľudskej činnosti, ako je doprava, priemysel a vykurovanie domácností, môžu spôsobiť ťažkosti s dýchaním, rakovinu pľúc a predčasnú smrť. V zásadnom rozhodnutí proti [Bulharsku vo veci prekračovania limitných hodnôt znečistenia časticami](#) Súdny dvor vyhovel žalobám Komisie, ktoré sa týkali presadzovania. Komisia bude aj proti ďalším členským štátom naďalej uplatňovať postupy v prípade nesplnenia povinností v oblasti kvality ovzdušia.

Členské štáty takisto musia zabezpečiť primerané systémy zberu a úpravy komunálnej odpadovej vody vzhľadom na to, že neupravená voda predstavuje riziko pre ľudské zdravie, vnútrozemské vody a morské prostredie.

Súdny dvor v roku 2017 potvrdil tvrdenia Komisie v konaniach proti [Spojenému kráľovstvu](#) a [Grécku](#) vo veciach nedostatočnej úpravy komunálnej odpadovej vody.

Komisia v roku 2017 aktívne prijímala opatrenia v prípade nesplnenia povinnosti proti členským štátom, ktoré nezaviedli revidovanú smernicu o posudzovaní vplyvov na životné prostredie do svojich vnútroštátnych právnych predpisov. V tejto smernici sa zjednodušujú pravidlá posudzovania možných vplyvov projektov na životné prostredie.

Komisia zároveň úzko spolupracovala s vnútroštátnymi orgánmi a ďalšími zainteresovanými stranami s cieľom podporiť súlad a riešiť problémy v počiatočnom štádiu. Vo februári 2017 boli vydané [správy o jednotlivých krajinách o preskúmaní vykonávania politik v oblasti životného prostredia](#), v ktorých sa vôbec po prvýkrát uvádza komplexný prehľad o tom, ako členské štáty v praxi uplatňujú environmentálne politiky a právne predpisy EÚ. Na základe týchto správ Komisia začala viesť dialógy s členskými štátmi. Okrem toho Komisia vytvorila [partnerský nástroj](#) určený na podporu výmeny odborných znalostí medzi vnútroštátnymi, regionálnymi a miestnymi orgánmi verejnej moci poverenými vykonávaním práva a politik EÚ v oblasti životného prostredia.

Presadzovanie pravidiel v oblasti poľnohospodárstva

V rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky a presadzovania súvisiacich pravidiel EÚ sa poskytuje podpora na zvýšenie príjmu poľnohospodárov a na zabezpečenie ekologickejšieho poľnohospodárstva. Tieto opatrenia takisto pomáhajú zvyšovať konkurencieschopnosť tohto odvetvia a efektívnosť využívania zdrojov a vo všeobecnejšej rovine podporujú život vo vidieckych oblastiach.

Opatrenia Komisie na presadzovanie pravidiel v oblasti poľnohospodárstva sa v roku 2017 zameriavali na

monitorovanie toho, ako členské štáty vykonávajú [reformu priamych platieb](#). Komisia nadviazala dvojstranné dialógy s členskými štátmi, ktoré nesprávne používali finančnú pomoc v rámci mechanizmu dobrovoľnej viazanej podpory na podporu určitých druhov poľnohospodárskej činnosti alebo odvetví, ktoré musia čeliť iným ťažkostiam, ako sú opúšťanie pôdy alebo pokles produkcie.

Na základe ťažkostí, ktoré vznikli pri uplatňovaní v praxi, sa ukázalo, že uplatniteľné pravidlá treba objasniť. Komisia preto v decembri 2017 prijala nariadenie, v ktorom sa upravili podmienky, za ktorých môžu členské štáty poskytnúť pomoc poľnohospodárom prostredníctvom mechanizmu dobrovoľnej viazanej podpory.

Komisia prostredníctvom dialógu presvedčila vnútroštátne orgány členského štátu, aby zmenili diskriminačné ustanovenie, ktoré bránilo osobám so zdravotným postihnutím, aby mohli požiadať o finančnú podporu na modernizáciu svojich poľnohospodárskych podnikov.

Kazeíny, látky, ktoré sa nachádzajú v mlieku, majú v priemysle veľmi široké uplatnenie. Kazeíny sa v mnohých priemyselných odvetviach používajú ako spojivá, sú hlavnou zložkou syra a používajú sa ako prídavné látky v potravinách. [V pravidlách EÚ, ktoré sa týkajú označovania kazeínov a kazeínátov](#), sa prevádzkovateľom potravinárskych podnikov uľahčuje voľný pohyb týchto výrobkov.

Komisia aktívne nadviazala na postupy v prípade nesplnenia povinnosti vedené voči [Cypru, Taliansku a Spojenému kráľovstvu](#), pretože včas do svojich právnych predpisov nezavedli obchodné normy vzťahujúce sa na kazeíny a kazeináty.

Presadzovanie pravidiel v oblasti námorných záležitostí a rybárstva

Rybolovné zdroje je nutné spravovať trvalo udržateľným spôsobom s cieľom pomôcť zabezpečiť v Európe prechod na hospodárstvo, ktoré je viac „obehové“ a využíva prírodné zdroje udržateľnejším spôsobom. Zároveň je to potrebné na zabezpečenie pracovných miest a rastu v odvetvi rybárstva v dlhodobom horizonte. Preto sa stratégia presadzovania práva Komisie v roku 2017 zameriavala na oblasti ochrany a kontroly rybolovu, ktoré sú

nevyhnutné na vybudovanie obehového hospodárstva.

Ak členské štáty neprijmú okamžité a účinné opatrenia, prostredníctvom ktorých sa zabráni nezákonnému, nenahlásenému a neregulovanému rybolovu, EÚ to sťažuje boj proti takýmto praktikám v celosvetovom meradle.

Komisia začala postup v prípade nesplnenia povinnosti proti Portugalsku, pretože rybárske plavidlá, ktoré sa plavili pod portugalskou vlajkou vo vodách patriacich do zodpovednosti Organizácie pre rybolov v severozápadnom Atlantiku, opakovane a dlhodobo vykonávali rybolovné činnosti, ktoré porušovali ochranné opatrenia tejto organizácie.

V rámci vnútroštátnych systémov na monitorovanie rybárstva musia byť v prípade vážnych porušení pravidiel spoločnej rybárskej politiky EÚ stanovené odrádzajúce sankcie. Komisia začala konať s cieľom napraviť systémové nedostatky, ktoré sťažujú odhaľovanie nezákonných rybolovných činností, čo poškodzuje udržateľnosť.

Rybárske plavidlá EÚ majú podľa spoločnej rybárskej politiky rovnaký prístup do vôd a k zdrojom vo všetkých vodách EÚ. Členské štáty musia zabezpečiť, aby plavidlá, ktoré sa plavia pod vlajkou iných krajín EÚ, mali voľný prístup do vôd patriacich do právomoci týchto členských štátov na účely rybolovu.

Komisia podnikla ďalšie kroky v [postupe v prípade nesplnenia povinnosti](#) proti Rumunsku, pretože táto krajina neumožnila rybárskym plavidlám z iných členských štátov rovnaký prístup do svojich vôd.

Vzhľadom na súťaž o priestor v našich vodách, pokiaľ ide o zariadenia na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov, akvakultúru a ďalšie využitia, je potrebné spravovať naše moria jednotnejším spôsobom. Pôsobnosť námorného priestorového plánovania prekračuje hranice a odvetvia, pričom jeho cieľom je zabezpečiť efektívne, bezpečné a udržateľné vykonávanie všetkých ľudských aktivít na mori. Komisia v roku 2017 podnikla kroky s cieľom zabezpečiť včasné zavedenie [spoločného rámca EÚ pre námorné priestorové plánovanie](#) do vnútroštátnych právnych predpisov členských štátov.

Presadzovanie pravidiel v oblasti regionálnej politiky

Z [európskych štrukturálnych a investičných fondov](#) sa v celej EÚ podporujú investície v kľúčových politických oblastiach, ktoré vytvárajú rast. Členské štáty musia spĺňať určité [predbežné podmienky](#), aby sa zaistilo čo najúčinnejšie využitie fondov. Komisia overuje, či sú tieto podmienky splnené. Investície v členských štátoch musia byť v súlade s tými istými normami a právnymi predpismi EÚ, ktoré sa

uplatňujú v rôznych sektoroch, ako je sektor životného prostredia, zamestnanosti alebo výskumu.

V roku 2017 sa opatrenia Komisie zameriavali na presadzovanie predbežných podmienok v oblasti verejného obstarávania, štátnej pomoci, komplexných plánov investícií do dopravy a v sektore vodného a odpadového hospodárstva.

Boj proti podvodom poškodzujúcim rozpočet EÚ

V roku 2017 Komisia naďalej pracovala na prípadoch, ktoré viedli k strate príjmu do rozpočtu EÚ.

Európsky úrad pre boj proti podvodom (OLAF) v roku 2017 zverejnil správu o veľkom prípade colného podvodu. V rámci tohto podvodu sa medzinárodné organizované zločinecké skupiny snažili zistiť, v ktorých prístavoch v EÚ sú najmenej dôkladné kontroly, aby mohli beztriestne podvodne preclíť

obuv a textilné výrobky dovezené z Číny s udaním nízkej hodnoty. Keďže clo aj daň z pridanej hodnoty sa vypočítavajú na základe hodnoty dovezeného tovaru, podvodníci môžu nezákonne využiť, že chýbajú primerané kontroly, a zaplatiť oveľa menej, ako sú povinní podľa zákona. OLAF pri vyšetrowaní zistil, že najvýznamnejšie centrum tejto podvodnej činnosti sa nachádzalo v Spojenom kráľovstve. Keďže tovar mal byť umiestnený najmä na trhy iných členských štátov vrátane Francúzska, Španielska, Nemecka a Talianska, malo to výrazný vplyv na príjmy súvisiace s daňou z pridanej hodnoty, ktoré mali vybrať tieto členské štáty. Inšpekcie Komisie v roku 2017 potvrdili závery vyšetrowania úradu OLAF a skutočnosť, že v období rokov 2011 – 2017 dochádzalo v Spojenom kráľovstve k sústavným podvodom. Komisia znova požiadala orgány Spojeného kráľovstva, aby konečne vykonali účinné nápravné opatrenia, prostredníctvom ktorých sa zabráni dovozu výrazne podhodnotených textilných výrobkov a obuvi z Číny. Iné členské štáty už tieto opatrenia vykonali na základe odporúčaní Komisie pre všetky členské štáty vrátane Spojeného kráľovstva. Komisia podnikla primerané kroky na zabezpečenie ochrany finančných záujmov Únie a požiadala Spojené kráľovstvo, aby prijalo potrebné opatrenia na sprístupnenie všetkých súm splatných do rozpočtu EÚ.

Komisia postúpila Súdnuemu dvoru veci týkajúce sa [Holandska](#) a [Spojeného kráľovstva](#), pretože do rozpočtu EÚ nezaplatili clo v celkovej výške 20 miliónov EUR (po odpočítaní nákladov na výber). V prípade oboch členských štátov strata tradičných vlastných zdrojov neodvedených do rozpočtu EÚ vyplýva z toho, že ich zámorské krajiny a územia nesprávne vydali osvedčenia. V prípade Spojeného kráľovstva sa hliník dovážal z krajín mimo EÚ do zámorského územia (Anguilla) a potom sa späť vyvážal do EÚ. Na dovoz sa nesprávne uplatnilo oslobodenie od cla EÚ, pretože vývozné osvedčenia nemala vydať Anguilla. Pokiaľ ide o Holandsko, na dovoz sušeného mlieka a ryže z ostrova Curaçao počas rokov 1997 – 2000 a na dovoz krupice a výrobkov z ryže z Aruby sa v rokoch 2002 – 2003 nesprávne uplatnilo oslobodenie od cla EÚ pri dovoze do Európy, pretože tieto územia nemali vystaviť osvedčenia „EUR.1“. Curaçao aj Aruba sú zámorské krajiny Holandska. Ak členský štát neodvádza svoj plný príspevok do rozpočtu EÚ, tento výpadok musia kompenzovať ostatné členské štáty.

2. Prepojený digitálny jednotný trh

Cieľom stratégie digitálneho jednotného trhu je odstrániť prekážky v online prostredí, v dôsledku ktorých ľudia v EÚ nemôžu využívať určité tovary alebo služby.

Presadzovanie zásady „roaming za domáce ceny“

Od 15 júna 2017 sa na všetkých cestujúcich v rámci EÚ uplatňujú pravidlá systému „[roaming za domáce ceny](#)“. To znamená, že pri návšteve iného členského štátu pri telefonovaní prostredníctvom mobilných telefónov, posielaní textových správ a využívaní dátových služieb cestujúci platia rovnakú cenu, ako keby sa nachádzali v členskom štáte svojho bydliska.

Komisia v roku 2017 dôkladne monitorovala, či členské štáty správne uplatňujú [nariadenie o roamingu v rámci EÚ](#). Na základe monitorovania možno konštatovať, že uplatňovanie nových pravidiel v oblasti roamingu bolo celkovo úspešné, pričom od 15. júna 2017 cestujúci využívajú roaming v oveľa väčšej miere.

Zaručenie dôveryhodnosti online transakcií

Elektronický podpis, ktorý umožňuje podpisovať dokumenty v online prostredí podobne ako sa podpisujú dokumenty perom v offline prostredí, je už v EÚ realitou. Na zaistenie bezpečnosti a právoplatnosti elektronických transakcií v cezhraničnom prostredí sú však potrebné aj iné [dôveryhodné služby](#), nielen elektronický podpis.

Komisia v roku 2017 podnikla kroky s cieľom zabezpečiť správne uplatňovanie [nariadenia EÚ o dôveryhodných službách](#) v celej EÚ. Komisia takisto podnikla kroky s cieľom zabezpečiť, aby elektronické podpisy, elektronické pečate, časové pečiatky, elektronické doručovacie služby a služby autentifikácie webových sídiel fungovali cezhranične, pričom ich právne postavenie má byť v celej EÚ rovnaké ako v prípade papierových postupov.

Zabezpečenie kvalitnejšieho internetového pripojenia

Ustanovenia smernice o znižovaní nákladov na širokopásmové pripojenie pomáhajú znižovať náklady na zavedenie vysokorýchlostného internetu až o 30 %, čo znamená, že k nemu môže získať prístup viac ľudí v EÚ. Riadne vykonávanie tejto smernice má zásadný význam, pokiaľ ide o dokončenie digitálneho jednotného trhu EÚ a o zvýšenie pripojiteľnosti.

Po tom, ako Komisia začala postupy v prípade nesplnenia povinnosti, väčšina členských štátov zaviedla smernicu o znižovaní nákladov na širokopásmové pripojenie do vnútroštátneho práva. Koncom roka 2017 na Súdnom dvore ešte stále prebiehali konania proti [Belgicku a Slovensku](#).

Zabezpečenie ochrany autorských práv a práv súvisiacich s autorským právom

Smernica o kolektívnej správe práv zlepšuje riadenie a transparentnosť organizácií kolektívnej správy. Tieto organizácie v celej Európe spravujú autorské práva a práva súvisiace s autorským právom v mene nositeľov práv, ako sú autori, skladatelia alebo výkonní umelci. Organizácie kolektívnej správy uľahčujú udeľovanie licenčných práv, výber a rozdeľovanie licenčných poplatkov a podporujú rozmanitosť

kultúrnych prejavov. Smernica zároveň prispieva k širšej dostupnosti a väčšiemu výberu online hudby v Európe, a to aj cezhranične.

Komisia podnikla ďalšie kroky v rámci [postupov v prípade nesplnenia povinnosti](#) vedených proti Bulharsku, Španielsku, Luxembursku, Poľsku a Rumunsku, pretože včas nevykonali [smernicu o kolektívnej správe práv](#).

Uplatňovanie pravidiel v oblasti autorských práv na webové sídlo so spoločným sprístupňovaním súborov (tzv. *peer-to-peer*) bolo vysvetlené v [rozsudku Súdneho dvora EÚ o platforme The Pirate Bay](#). The Pirate Bay umožňuje používateľom po segmentoch (tzv. „torrentoch“) si vymieňať a nahrávať

diela chránené autorským právom, ktoré majú uložené vo svojich počítačoch. V zásade platí, že nositelia práv nedali prevádzkovateľom a používateľom takéhoto webového sídla súhlas na sprístupnenie ich diel. Súdny dvor rozhodol, že sprístupňovanie a spravovanie online platforiem na výmenu diel, ako je The Pirate Bay, môže byť porušením pravidiel EÚ v oblasti autorských práv. Aj keď dotknuté diela chránené autorským právom umiestnia online na výmenu používateľa online platformy, a nie samotná platforma, prevádzkovatelia tejto platformy zohrávajú kľúčovú úlohu pri sprístupňovaní týchto diel všetkým používateľom platformy.

Koncom roka Komisia prijala balík právnych predpisov o duševnom vlastníctve. V tomto balíku sa poskytujú usmernenia k výkladu smernice o vymožitelnosti práv duševného vlastníctva, a tak ju členské štáty môžu jednoduchšie vykonávať.

3. Odolná energetická únia s výhľadovou politikou v oblasti zmeny klímy

Európska energetická únia znamená zaistenie bezpečnej, cenovo dostupnej a čistej energie pre domácnosti a podniky umožnením voľného toku energie cez vnútroštátne hranice v rámci EÚ. Zároveň podnecuje vývoj nových technológií a obnovu infraštruktúry s cieľom znížiť výdavky domácností, vytvoriť pracovné miesta a posilniť rast. Energetická únia bude viesť k udržateľnej spotrebe energie znížením emisií skleníkových plynov, znečistenia a závislosti od fosílnych palív.

Smerovanie transformácie energetiky k vybudovaniu bezpečného, spoľahlivého a udržateľného energetického odvetvia, ktorého stredobodom je spotrebiteľ

Ak dodávatelia energie pôsobia v konkurenčnom prostredí, vedie to k dostupným cenám energie pre domácnosti, podniky a priemyselné odvetvia. Preto sa opatrenia Komisie na presadzovanie právnych predpisov v odvetví energetiky v roku 2017 zameriavali okrem iného aj na vykonávanie [smerníc tretieho energetického balíka](#) a [nariadenia o TEN-E](#).

Riadne vykonávanie pravidiel EÚ v odvetví energetiky je kľúčovým predpokladom pre zníženie spotreby energie a zabezpečenie väčšej udržateľnosti. Takisto prispieva k zníženiu emisií oxidu uhličitého a k zníženiu závislosti od fosílnych palív, pričom sa zároveň zabezpečujú spoľahlivé dodávky energie

predovšetkým najzraniteľnejším spotrebiteľom. Na podporu týchto cieľov boli zamerané opatrenia Komisie na presadzovanie [smernice o energetickej efektívnosti](#), [smernice o energetickej hospodárnosti budov](#), [smernice o obnoviteľných zdrojoch energie](#) a [nariadenia o bezpečnosti dodávok plynu](#).

V smernici o energetickej efektívnosti a v smernici o energetickej hospodárnosti budov je stanovený súbor pravidiel, na základe ktorých sa spotrebiteľom poskytujú spoľahlivé informácie o ich energetických potrebách a modeloch spotreby. Tieto pravidlá sa prostredníctvom postupov v prípade nesplnenia povinnosti v roku 2017 presadzovali v prípade [Českej republiky](#), [Grécka](#), [Španielska](#), [Lotyšska](#), [Malty](#) a [Holandska](#).

Komisia prijala viacero opatrení na presadzovanie s cieľom zabezpečiť, aby členské štáty zaviedli vnútroštátny rámec pre bezpečné a zodpovedné nakladanie s vyhoretým palivom a rádioaktívnym odpadom, a s cieľom zlepšiť právny rámec týkajúci sa rádioaktívnych látok v pitnej vode. Prioritou bolo aj presadzovanie bezpečnostných požiadaviek na operácie prieskumu ložísk a ťažby ropy a zemného plynu na mori.

V tejto súvislosti Komisia podnikla ďalšie kroky v rámci [opatrení v prípadoch nesplnení povinnosti](#) proti Českej republike, Chorvátsku, Taliansku, Rakúsku a Portugalsku, pretože neprijali vnútroštátne programy nakladania s vyhoretým palivom a rádioaktívnym odpadom, ktoré by boli v súlade s normami EÚ. Komisia navyše začala postupy v prípade nesplnenia povinnosti proti Belgicku, Dánsku, Luxembursku, Rakúsku a Slovinsku, pretože včas nezaviedli pozmeňujúcu smernicu o jadrovej bezpečnosti do svojich vnútroštátnych právnych predpisov.

V rokoch 2016 a 2017 Komisia zintenzívnila činnosť v odvetví energetiky prostredníctvom viacerých legislatívnych návrhov. Európsky parlament a Rada v roku 2017 prijali dva z týchto návrhov ([nariadenie o energetickom označovaní](#) a [nariadenie o bezpečnosti dodávok plynu](#)).

Vykonávanie Parížskej dohody o zmene klímy

Na Parížskej konferencii o zmene klímy v roku 2015 EÚ a jej partneri vytvorili širokú ambicióznú koalíciu, ktorá viedla k uzavretiu Parížskej dohody. V [dohode](#) je stanovený globálny akčný plán, pomocou ktorého má svet zabrániť nebezpečnej zmene klímy. Európska komisia na účely vykonania Parížskej dohody navrhla ambiciózný súbor celohospodárskych cieľov zameraných na zníženie emisií skleníkových plynov v EÚ do roku 2030 aspoň o 40 % v porovnaní s ich úrovňami v roku 1990. Na

dosiahnutie týchto cieľov je dôležité zabezpečiť úplné vykonanie a dôsledné presadzovanie existujúcich právnych predpisov v oblasti klímy.

Preto Komisia v roku 2017 dôkladne monitorovala uplatňovanie existujúcich právnych predpisov v oblasti klímy.

Keďže [smernicu o kvalite palív](#) do svojich vnútroštátnych predpisov načas transponovalo len päť členských štátov, Komisia začala postupy v prípade nespĺnenia povinnosti proti všetkým ostatným členským štátom. V smernici sa rieši problém emisií skleníkových plynov z využívania znečisťujúcich palív v cestnej doprave a od dodávateľov sa požaduje, aby znížili priemerné emisie týchto palív. Keďže doprava patrí medzi odvetvia, v ktorých sa v EÚ produkuje najviac emisií oxidu uhličitého, je dôležité, aby členské štáty transponovali smernicu v stanovenej lehote.

Komisia takisto začala viesť dvojstranné dialógy s cieľom zabezpečiť súlad členských štátov so [smernicou o geologickom ukladaní oxidu uhličitého](#). Zachytávanie a geologické ukládanie uhlíka je technika na zachytávanie oxidu uhličitého z veľkých zdrojov ako sú elektrárne, ktorý sa stlačí a prepraví na vhodné úložisko, kde sa vtlačí do zeme. Táto technológia má veľmi veľký potenciál, pokiaľ ide príspevok k obmedzeniu emisií skleníkových plynov v Európe.

Komisia podnikla podobné kroky s cieľom zabezpečiť, že členské štáty uplatňujú [nariadenie o fluórovaných skleníkových plynoch](#). Cieľom tohto nariadenia je znížiť emisie skleníkových plynov vyprodukovaných ľuďmi, ktoré sa používajú na rôzne priemyselné účely. Ide o veľmi odolné skleníkové plyny, ktoré môžu v atmosfére pretrvať aj stáročia.

Komisia takisto aktívne monitorovala súlad členských štátov s [nariadením, ktorým sa na úrovni celej EÚ vytvára rámec pre monitorovanie, nahlasovanie a overovanie emisií oxidu uhličitého z námornej dopravy](#). Zníženie emisií skleníkových plynov z lodnej dopravy predstavuje dôležitý krok k splneniu cieľov Parížskej dohody.

Z hľadiska zabezpečenia ekologickej a konkurencieschopnej dopravy v celej Európe je nevyhnuté urýchliť zavádzanie infraštruktúry pre alternatívne palivá. V novembri 2017 Komisia prijala [balík v oblasti ekologickej mobility](#) zameraný na posilnenie vedúceho postavenia EÚ na svete, pokiaľ ide o ekologické vozidlá. Cieľom [smernice o zavádzaní infraštruktúry pre alternatívne palivá](#) je vytvoriť spoločný rámec zameraný na rozsiahle zavádzanie infraštruktúry pre alternatívne palivá v celej Európe. Smernica prispieva k zníženiu závislosti dopravy od ropy, k zmierňovaniu jej vplyvu na životné prostredie a k posilneniu vedúceho postavenia Európy, pokiaľ ide o boj proti zmene klímy. V smernici sa stanovujú minimálne požiadavky na budovanie infraštruktúry pre alternatívne palivá vrátane nabíjajúcich staníc pre elektrické vozidlá a čerpacích staníc pre vozidlá na zemný plyn a vodík.

Keďže 21 členských štátov načas nevykonalo smernicu o zavádzaní infraštruktúry pre alternatívne palivá, Komisia začala postupy v prípade nesplnenia povinnosti proti všetkým týmto členským štátom.

4. Prehľadnejší a spravodlivejší vnútorný trh so silnejšou priemyselnou základňou

Jednotný trh EÚ je to najcennejšie, čo Európa ponúka jednotlivcom a podnikom. Jednotný trh poskytuje obrovské príležitosti pre európske podniky, ako aj väčší výber a nižšie ceny pre spotrebiteľov. Umožňuje ľuďom cestovať, žiť, pracovať a študovať tam, kde si želajú. Tieto prínosy však nemôžu využívať, ak sa neuplatňujú alebo nevykonávajú pravidlá jednotného trhu alebo ak tomu bránia iné prekážky.

Zabezpečenie nenarušenej hospodárskej súťaže

Každý má právo na úplnú náhradu škody utrpenej v dôsledku porušenia antitrustových pravidiel EÚ (napríklad v dôsledku činnosti kartelu alebo zneužívania dominantného postavenia na trhu). V praxi sa však väčšine obetí, predovšetkým malým a stredným podnikom a spotrebiteľom, len zriedka podarí získať náhradu od porušovateľov. Úplná náhrada je právo, ktoré zaručuje EÚ, ale uplatňovanie tohto práva sa riadi vnútroštátnymi

pravidlami. Na základe vnútroštátnych pravidiel je často finančne nákladné a zložité predkladať žaloby o náhradu škody utrpenej v dôsledku porušenia antitrustových pravidiel. Na základe [smernice o náhrade škody utrpenej v dôsledku porušenia ustanovení práva hospodárskej súťaže](#), ktorá bola prijatá v roku 2014, si môžu jednotlivci a obchodné spoločnosti ľahšie uplatňovať nároky na náhradu škody, napríklad prostredníctvom jednoduchšieho prístupu k dôkazom na preukázanie utrpenej škody alebo prostredníctvom poskytnutia dlhšej lehoty na uplatnenie nárokov na vnútroštátnych súdoch.

V roku 2017 Komisia monitorovala zavádzanie smernice do vnútroštátnych právnych predpisov.

V januári 2017 Komisia v súvislosti so smernicou o náhrade škody utrpenej v dôsledku porušenia ustanovení práva hospodárskej súťaže začala postupy v prípade nesplnenia povinnosti proti 21 členským štátom. Väčšina z týchto členských štátov odvtedy prijala opatrenia na zavedenie smernice do vnútroštátneho práva. Do konca roka 2017 neprijalo potrebné opatrenia len Bulharsko, Grécko a Portugalsko.

Pokiaľ ide o verejné presadzovanie antitrustových pravidiel, Grécko v decembri 2017 navrhlo Komisii súbor opatrení, ktoré tretím stranám umožňujú prístup k výrobe elektrickej energie z hnedého uhlia. Cieľom tohto postupu je rozptýliť obavy v oblasti hospodárskej súťaže, ktoré uviedla Komisia v rozhodnutí z roku 2008.

Okrem toho Komisia v roku 2017 pokračovala v diskusiách s francúzskymi orgánmi s cieľom nájsť vhodné opatrenia na rozptýlenie obáv v oblasti hospodárskej súťaže, ktoré boli po prvýkrát prednesené v roku 2015. Tieto obavy sa týkajú skutočnosti, že Francúzsko udelilo väčšinu oprávnení na výrobu elektriny z vodnej energie jednému podniku, a tým zachovalo alebo posilnilo dominantné postavenie tohto podniku na francúzskom trhu s elektrinou, čo je v rozpore s pravidlami EÚ v oblasti hospodárskej súťaže.

Pokiaľ ide o štátnu pomoc, z hľadiska dôveryhodnosti systému Komisie na kontrolu štátnej pomoci je nevyhnutné, aby Komisia neustále presadzovala svoje rozhodnutia zamerané proti štátnej pomoci.

Komisia podala [žalobu](#) na Grécko, pretože nevykonalo rozhodnutie Komisie z roku 2008, v ktorom sa požadovalo, aby vrátilo neoprávnenú štátnu pomoc poskytnutú Helénskym lodeniciam.

Zabezpečenie voľného pohybu pracovníkov

Občania EÚ majú právo pracovať v ktoromkoľvek členskom štáte, ktorý si vyberú. Zároveň je nutné chrániť práva pracovníkov, ktorí sa rozhodnú pracovať v zahraničí. V zmysle smernice o opatreniach na uľahčenie výkonu práv udelených pracovníkom v súvislosti so slobodou pohybu pracovníkov musia členské štáty zabezpečiť prístup mobilných pracovníkov v EÚ k účinnej právnej ochrane v prípade

porušenia ich práv. Členské štáty musia takisto určiť jeden alebo viac subjektov na podporu rovnakého zaobchádzania, na zabezpečenie podpory a pomoci mobilným pracovníkom v EÚ a na podporu aktívneho dialógu medzi sociálnymi partnermi, mimovládnyimi organizáciami a orgánmi verejnej moci.

Komisia v roku 2017 pokračovala v opatreniach v prípade nesplnenia povinnosti proti ôsmim členským štátom (Českej republike, Estónsku, Cypru, Litve, Luxembursku, Rakúsku, Portugalsku a Rumunsku), ktoré do svojich vnútroštátnych právnych predpisov načas nezaviedli povinnosti vyplývajúce zo [smernice o opatreniach na uľahčenie výkonu práv udelených pracovníkom v súvislosti so slobodou pohybu pracovníkov](#). V dôsledku toho všetky členské štáty pred koncom roka 2017 prijali opatrenia potrebné na vykonanie smernice.

Voľný pohyb predstavuje jednu z najväčších výhod jednotného trhu, ale musí prebiehať spravodlivým spôsobom. S cieľom zabrániť sociálnemu doppingu sa v [smernici o presadzovaní smernice o vysielaní pracovníkov](#) vnútroštátnym orgánom poskytujú nástroje na boj proti zneužívaniu a podvodom a na zabezpečenie lepšej administratívnej spolupráce a výmeny informácií.

V roku 2017 Komisia využila svoje právomoci v oblasti presadzovania, aby zabezpečila, že členské štáty bez omeškaní zavádzajú smernicu o presadzovaní smernice o vysielaní pracovníkov do svojich vnútroštátnych právnych predpisov. Komisia podnikla ďalšie kroky v postupoch v prípade nesplnenia povinnosti vedených proti 10 členským štátom (Českej republike, Cypru, Španielsku, Chorvátsku, Maďarsku, Luxembursku, Portugalsku, Rumunsku, Slovinsku a Švédsku). V dôsledku toho všetky členské štáty pred koncom roka 2017 prijali požadované opatrenia na vykonanie smernice.

Zabezpečenie voľného pohybu tovaru

Vnútroštátne orgány v zmysle práva Únie zodpovedajú za kontrolu toho, že daný typ vozidla spĺňa všetky normy EÚ predtým, ako možno jednotlivé vozidlá predať na jednotnom trhu. Keď výrobca vozidiel poruší právne požiadavky, vnútroštátne orgány musia prijať nápravné opatrenia (ako je nariadenie stiahnutia vozidiel od používateľov) a uplatniť účinné, odrádzajúce a primerané sankcie v zmysle vnútroštátnych právnych predpisov. Komisia v roku 2017 pokračovala v monitorovaní toho, ako členské štáty presadzujú tieto pravidlá.

Po tom, ako sa v septembri 2015 v automobilovom odvetví odhalilo, že skupina Volkswagen Group používala softvér, aby sa vyhla splneniu emisných noriem v prípade určitých látok znečisťujúcich ovzdušie, Komisia dospela k záveru, že niektoré členské štáty nezaviedli alebo neuplatnili sankčné systémy odrádzajúce výrobcov vozidiel od porušovania právnych predpisov týkajúcich sa emisií z automobilov. Komisia v roku 2017 podnikla ďalšie kroky proti [Nemecku](#), [Grécku](#), [Španielsku](#), [Luxembursku](#) a [Spojenému kráľovstvu](#) za to, že si nespĺnili svoje povinnosti vyplývajúce z právnych predpisov EÚ o typovom schvaľovaní vozidiel.

Komisia takisto začala [postup v prípade nesplnenia povinnosti](#) proti Taliansku, ktoré si nespĺnilo svoje povinnosti vyplývajúce z právnych predpisov EÚ o typovom schvaľovaní vozidiel, pokiaľ ide o vozidlá spoločnosti Fiat Chrysler.

Zabezpečenie slobody usadiť sa

Komisia pozorne sledovala zmeny zákona o vysokoškolskom vzdelávaní v Maďarsku. V rámci týchto zmien boli pridané nové požiadavky, na základe ktorých je potrebné:

- uzavrieť dvojstranné dohody medzi Maďarskom a inštitúciami vysokoškolského vzdelávania z krajín mimo Európskeho hospodárskeho priestoru a
- poskytovať služby vysokoškolského vzdelávania aj v krajine pôvodu.

Komisia proti Maďarsku začala [postup v prípade nesplnenia povinnosti](#), pretože tieto zmeny obmedzovali činnosti univerzít v EÚ aj mimo EÚ.

Občania EÚ majú podľa smernice o uznávaní odborných kvalifikácií právo na uznanie odborných kvalifikácií v inom členskom štáte.

Na základe intervencie Komisie orgány v Írsku a Rakúsku začali uznávať odborné kvalifikácie chorvátskych zdravotných sestier.

Komisia prijala opatrenia v oblasti presadzovania a v dôsledku toho Poľsko odstránilo minimálne sadzby uplatňované medzi patentovými zástupcami a ich klientmi. Komisia Súdnemu dvoru [postúpila vec týkajúcu sa Nemecka](#), ktoré zaviedlo fixné sadzby pre architektov a inžinierov, ktoré sa uplatňujú len na architektov a inžinierov v Nemecku.

Lepšia informovanosť a pomoc občanom a podnikom

Komisia v máji 2017 prijala balík nástrojov na zlepšenie praktického fungovania jednotného trhu EÚ pre jednotlivcov a podniky.

V [akčnom pláne pre sieť SOLVIT](#) sa posilňuje úloha siete [SOLVIT](#) ako praktického a neformálneho prostriedku nápravy v prípadoch, keď v cezhraničných situáciách orgány verejnej moci porušujú práva EÚ občanov a podnikov. V zmysle tohto plánu možno sťažnosť predloženú Komisii postúpiť sieti SOLVIT.

Komisia zároveň prijala ambiciózny návrh týkajúci sa [jednotnej digitálnej brány](#), ktorý je odpoveďou na požiadavky podnikov, verejnosti a ďalších zainteresovaných strán, pokiaľ ide o lepší prístup k jednotnému trhu.

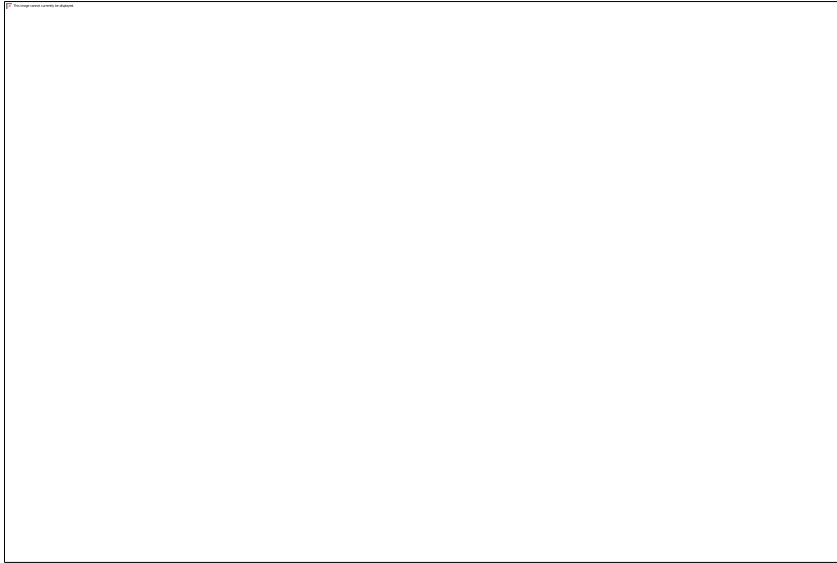
Prostredníctvom jednotnej digitálnej brány sa používateľom poskytne jednoduchý online prístup k informáciám o pravidlách EÚ a vnútroštátnych pravidlách, k postupom na zaistenie súladu s týmito pravidlami a k pomoci a podpore na úrovni EÚ a na vnútroštátnej úrovni. Cezhraniční používatelia by mali mať rovnakú možnosť prístupu k týmto online službám a ich využívania ako vnútroštátni používatelia. Prostredníctvom brány sa podporí cezhraničné uplatňovanie zásady „jedenkrát a dost“, pretože sa vytvorí mechanizmus na automatickú cezhraničnú výmenu dôkazov. Cieľom zásady „jedenkrát a dost“ je zaistiť, aby verejnosť a podniky museli rovnakú informáciu verejnej správe poskytnúť len raz.

Jednotná digitálna brána je odpoveďou na potreby používateľov v digitálnom svete. Obchodným spoločnostiam by mohla ušetriť viac ako 11 miliárd EUR ročne a občanom EÚ ušetriť až 855 000 hodín za rok. V rámci tejto iniciatívy sa členské štáty podnecujú aj k tomu, aby prijali stratégie v oblasti elektronickej verejnej správy a aby ponúkali modernú a účinnú verejnú službu.

Komisia v roku 2017 v úzkej spolupráci s členskými štátmi spustila [prepojenie obchodných registrov](#), ktoré uľahčí prístup k informáciám o obchodných spoločnostiach v EÚ v rámci jednotlivých krajín aj cezhranične.

Prepojenie obchodných registrov prostredníctvom jednotného Európskeho portálu elektronickej justície poskytuje v celej EÚ elektronický prístup k informáciám o obchodných spoločnostiach zo všetkých obchodných registrov v členských štátoch. Prostredníctvom tohto systému budú mať podniky, spotrebiteľia, investori a orgány odteraz možnosť zistiť viac informácií o obchodných spoločnostiach, s ktorými rokujú alebo plánujú obchodovať. Konečným cieľom je zvýšiť dôveryhodnosť jednotného trhu prostredníctvom transparentnosti a aktuálnych informácií o obchodných spoločnostiach v EÚ.

Presadzovanie únie kapitálových trhov, pravidiel v oblasti finančných služieb a voľného pohybu kapitálu

Opatrenia Komisie v oblasti presadzovania sa v roku 2017 zameriavali na zaistenie toho, aby členské štáty vykonali smernice prijaté po finančnej kríze. Cieľom týchto smerníc je zabezpečiť väčšiu otvorenosť trhov EÚ s finančnými službami, posilniť odolnosť a stabilitu finančného sektora a zlepšiť ochranu investorov. Medzi tieto smernice patria [smernice o účtovníctve a audite](#), [smernica o hypotekárnych úveroch](#), [smernica o platobných účtoch](#) a [smernica o zverejňovaní nefinančných informácií niektorými veľkými podnikmi, ktorou sa mení smernica o účtovníctve](#).

Do konca roka 2017 takmer všetky členské štáty prijali opatrenia, aby tieto smernice nadobudli účinnosť v rámci ich vnútroštátnych právnych predpisov. V mnohých prípadoch boli tieto opatrenia prijaté až po tom, ako Komisia začala postupy v prípade nesplnenia povinnosti.

Základným kameňom reforiem, ktoré EÚ zaviedla na zlepšenie ochrany investorov po finančnej kríze, je [smernica o trhoch s finančnými nástrojmi](#). Prostredníctvom nových pravidiel sa posilní jednotný trh a to umožní obchodovanie s finančnými nástrojmi na transparentných, konkurenčných a stabilných trhoch s náležitým dohľadom v rámci celého Európskeho hospodárskeho priestoru.

Komisia otvorila prípady nesplnenia povinnosti proti 19 členským štátom za neskorú transpozíciu smernice o trhoch s finančnými nástrojmi do vnútroštátnych právnych predpisov.

Na dosiahnutie únie kapitálových trhov je potrebné riadne vykonávanie smernice o trhoch s finančnými nástrojmi a ďalších príslušných smerníc (ako je smernica o transparentnosti). Cieľom únie kapitálových trhov je zlepšiť prístup k financiam, najmä v prípade inovačných spoločností, startupov a malých a stredných podnikov. Cieľom tejto smernice je takisto zatriť kapitálové trhy pre retailových a inštitucionálnych investorov a uľahčiť cezhraničné investovanie.

Komisia monitorovala súlad členských štátov so zásadou voľného pohybu kapitálu. Komisia [postúpila Súdnemu dvoru vec týkajúcu sa Maďarska](#), pretože nezabezpečilo súlad s pravidlami EÚ, pokiaľ ide o práva cezhraničných investorov v súvislosti s poľnohospodárskou pôdou. Maďarsko prijalo zákon, ktorým zrušilo určité užívacie práva (zmluvy oprávňujúce na užívanie majetku a na získavanie zisku z majetku), ktorými disponovali investori v Maďarsku. Zahraniční aj domáci investori tak boli zbavení svojich nadobudnutých práv a hodnoty investícií bez poskytnutia náhrady.

Presadzovanie pravidiel v oblasti daní a ciel

Komisia sa v rámci svojej stratégie presadzovania v oblasti ciel zamerala na zabezpečenie toho, aby členské štáty uplatňovali [Colný kódex Únie](#) správne a jednotne, a na odhaľovanie poplatkov s rovnakým účinkom ako clá, a to dokonca aj v rámci EÚ.

Po tom, ako Komisia začala postup v prípade nesplnenia povinnosti, talianske orgány zmenili svoje pravidlá a odstránili obmedzenie týkajúce sa priameho colného zastúpenia, ktoré bolo v rozpore s Colným kódexom Únie.

Komisia vykonala prieskum s cieľom skontrolovať zlučiteľnosť vnútroštátnych pravidiel, ktoré sa týkajú kontroly peňažných prostriedkov v hotovosti, s právnymi predpismi EÚ.

V dôsledku intervencie Komisie Dánsko zmenilo jednotný colný doklad používaný pre colné režimy, pretože nebol v súlade s požiadavkami právnych predpisov EÚ v oblasti ciel.

V oblasti nepriamych daní sa Komisia pri presadzovaní prioritne zamerala na prípady nesplnenia povinností, v dôsledku ktorých dochádza k obmedzovaniu slobôd stanovených v Zmluve a ktoré majú výrazný vplyv na fungovanie vnútorného trhu.

V rámci elektronického systému na monitorovanie cestnej nákladnej dopravy Maďarsko žiadalo od podnikov, aby daňovej správe oznamovali zásielky v rámci EÚ (a určité domáce zásielky), ktorých preprava sa vykonáva prostredníctvom verejných komunikácií. Tento systém je v rozpore so smernicou o DPH, keďže v prvom rade ovplyvňuje cezhraničné transakcie v EÚ a výrazne zaťažuje podniky pri prechode hraníc. Komisia začala [postup v prípade nesplnenia povinnosti](#) proti Maďarsku.

Komisia podnikla kroky proti Taliansku, ktoré vylúčilo netalianskych občanov, ktorí sa neplánujú usadiť v Taliansku, z možnosti využívať zníženú sadzbu uplatňovanú na nákup prvého neluxusného domu.

Jednou z výhod vnútorného trhu je to, že jednotlivci a podniky môžu slobodne vykonávať činnosť a investovať a môžu sa slobodne pohybovať cez vnútroštátne hranice. Keďže však priame dane nie sú v rámci EÚ harmonizované, táto sloboda môže znamenať, že niektorým daňovníkom sa v ich krajine pobytu darí vyhýbať sa daňovým povinnostiam alebo dochádza k daňovým únikom. Preto sa daňové orgány v EÚ dohodli, že budú užšie spolupracovať s cieľom zabezpečiť platenie daní a bojovať proti daňovým podvodom a daňovým únikom. Táto spolupráca je zakotvená v [smernici o administratívnej spolupráci v oblasti daní](#). V smernici sa členským štátom umožňuje, aby v čoraz globalizovanejšom prostredí zabezpečili, aby všetci daňovníci platili primerané dane. Ide o základný nástroj transparentnosti na boj proti praktikám využívaným na vyhýbanie sa daňovej povinnosti, na ktoré sa poukázalo v prípade LuxLeaks a dokumentoch Panama Papers a Paradise Papers.

Opatrenia Komisie v oblasti presadzovania sa v roku 2017 zameriavali na zaistenie toho, aby členské štáty vykonali dôležité zmeny uvedenej smernice. Tieto zmeny sa týkajú [výmeny informácií o záväzných stanoviskách](#) a [podávania správ podľa jednotlivých krajín](#). Do konca roka 2017 prijali požadované opatrenia takmer všetky členské štáty.

Súdny dvor sa v zásadnom [rozsudku veľkej komory](#) uzniesol, že súdy jedného členského štátu môžu preskúmať zákonnosť žiadostí o daňové informácie zaslané iným členským štátom podľa smernice o administratívnej spolupráci v oblasti daní. Toto preskúmanie je však obmedzené na overenie toho, či požadované informácie nie sú preukázateľne úplne zbavené predvídateľnej relevantnosti na účely dotknutého daňového vyšetrenia.

Komisia na základe vykonaných zmien v roku 2017 ukončila postupy v prípade nesplnenia povinnosti vedené proti [Nemecku](#) (v oblasti predpisov o dani z dedičstva týkajúcich sa osobitného výživného) a [Grécku](#) (v súvislosti s uplatňovaním dane z dedičstva na majetok odkázaný neziskovým organizáciám a v prípade hlavného bydliska).

Zabezpečenie vysokej úrovne ochrany spotrebiteľov

V máji 2017 Komisia dokončila posudzovanie kľúčových prvkov spotrebiteľského a marketingového práva EÚ. Celkovo Komisia dospela k záveru, že existujúce pravidlá sú ešte stále vhodné na daný účel, ak sa správne presadzujú a uplatňujú. Komisia však odhalila niekoľko nedostatkov. Z tohto dôvodu a v reakcii na prípady, v ktorých došlo k hromadným škodám (ako je škandál z roku 2015, ktorý sa týkal emisií z automobilov, alebo prípad, keď letecká spoločnosť v roku 2017 zrušila veľký počet letov) a ktoré majú vplyv na státisíce

spotrebiteľov v celej EÚ, Komisia v roku 2018 predstaví Novú dohodu pre spotrebiteľov. Tá umožní kolektívnu obranu záujmov spotrebiteľov prostredníctvom zastupiteľských organizácií. Táto iniciatíva ponúkne lacnejšie a účinnejšie prostriedky na zastavenie a nápravu porušení predpisov, ktoré poškodzujú mnohých spotrebiteľov v EÚ súčasne. Zároveň sa zlepší verejné presadzovanie prostredníctvom účinnejších, primeranejších a odrádzajúcejších sankcií za porušenia spotrebiteľského práva EÚ.

Komisia ukončila [postup v prípade nesplnenia povinnosti](#) proti Taliansku, ktorý sa týkal balíka cestovných služieb, keďže táto krajina zosúladiť svoje pravidlá so smernicou o balíku cestovných služieb z roku 1990. V právnych predpisoch EÚ sa od organizátorov balíkov výletných služieb vyžaduje ochrana pred platobnou neschopnosťou ako záruka toho, že spotrebiteľia dostanú finančnú náhradu a vrátia sa domov, ak sa organizátor zájazdu dostane do konkurzu. Keď sa v roku 2009 dostal do konkurzu organizátor zájazdov Todomondo, talianskemu národnému záručnému fondu bolo predložených viac ako 4 000 žiadostí o náhradu v celkovej výške takmer 7 miliónov EUR. Vo fonde však nebolo dost' finančných prostriedkov na ich pokrytie. Po tom, ako Komisia začala postup v prípade nesplnenia povinnosti, Taliansko zrušilo národný záručný fond s nedostatočným finančným krytím a namiesto neho zaviedlo ustanovenie, že cestovné kancelárie a cestovné agentúry majú povinnosť uzavrieť poistenie alebo zriadiť bankovú záruku na všetky platby, ktoré dostanú od cestujúcich. Taliansko vykonalo aj opatrenia na poskytnutie náhrady všetkým cestujúcim, ktorí v minulosti prišli o peniaze z dôvodu platobnej neschopnosti. V roku 2015 bola prijatá nová [smernica o balíku cestovných služieb](#), v ktorej sa ochrana rozširuje nad rámec tradičných balíkov cestovných služieb, pričom sa zachováva vysoká úroveň ochrany cestujúcich pred platobnou neschopnosťou. Členské štáty musia vykonať novú smernicu do januára 2018, pričom sa stáva uplatniteľnou od júla 2018. Komisia skontroluje súlad vnútroštátnych právnych predpisov s novou smernicou.

Napriek rozsiahlym bezpečnostným pravidlám je na trhu ešte stále priveľa nebezpečných a nezákonných výrobkov, ktoré môžu vážne ohroziť spotrebiteľov. Komisia v roku 2017 prijala balík návrhov o výrobkoch, ktorý pomôže zlepšiť presadzovanie harmonizovaných pravidiel EÚ v oblasti bezpečnosti výrobkov.

Zabezpečenie vysokej úrovne ochrany verejného zdravia

V oblasti verejného zdravia Komisia monitorovala, či členské štáty účinne zaviedli do svojho vnútroštátneho práva ustanovenia [smernice o tabakových výrobkoch](#). Cieľom tejto smernice je znížiť spotrebu tabaku, pričom sa zameriava najmä na odradenie mladých ľudí od toho, aby začali fajčiť, a na zabezpečenie úplnej informovanosti celej verejnosti o škodlivých účinkoch tabaku. Keď fajčí menej ľudí, má to jasné prínosy: ľudia sú zdravší, výrazne klesá miera chronických ochorení a miera predčasných úmrtí súvisiacich s používaním tabaku, pričom sa dosahujú hospodárske úspory. Zníženie spotreby tabaku len o 2 % znamená ročné úspory na zdravotnej starostlivosti približne vo výške 506 miliónov EUR v celej EÚ.

V roku 2017 Komisia ukončila postupy v prípade nesplnenia povinnosti vedené proti Belgicku, Dánsku, Grécku, Cypru, Litve, Poľsku, Rumunsku a Slovinsku, pretože tieto členské štáty prijali opatrenia na včasné zavedenie smernice o tabakových výrobkoch do vnútroštátneho práva.

Komisia sa naďalej prioritne zameriava na právo pacientov na prístup k bezpečnej a kvalitnej zdravotnej starostlivosti v iných krajinách EÚ. Komisia v roku 2017 dôkladne monitorovala vykonávanie [smernice o cezhraničnej zdravotnej starostlivosti](#).

Presadzovanie pravidiel v oblasti mobility a dopravy

Komisia v roku 2017 pracovala na zabezpečení primeranej rovnováhy medzi záujmami sociálnej ochrany pracovníkov v cestnej doprave, spravodlivou hospodárskou súťažou a slobodou poskytovať dopravné služby cezhranične.

Komisia navrhla objasnenie spôsobu uplatňovania podmienok vysielania pracovníkov na cestnú dopravu, ako aj objasnenie účinných opatrení na

presadzovanie.

V roku 2017 Komisia požiadala [Grécko](#), aby v plnej miere uplatňovalo [pravidlá EÚ týkajúce sa práv cestujúcich v námornej doprave](#). Grécke vnútroštátne právne predpisy bránili cestujúcim v plnom užívaní práv, ktoré sa im priznávajú v právnych predpisoch Európskej únie v prípade zrušenia alebo meškania námornej osobnej dopravy. V dôsledku konania Komisie grécke orgány do vnútroštátneho práva v plnej miere zakotvili práva cestujúcich na pomoc, presmerovanie alebo náhradu nákladov v prípade zrušenia alebo meškania.

Cestná doprava je najčastejšie využívaný spôsob prepravy v EÚ a je aj hlavnou príčinou nehôd. Mnohé nehody sú spôsobené technickými poruchami: na európskych cestách príde pri nehodách spôsobených technickou poruchou vozidiel každý deň o život viac ako päť ľudí. Technické kontroly vozidiel sú preto základným prvkom bezpečnosti cestnej premávky.

EÚ v roku 2014 prijala nové pravidlá na sprísnenie režimu kontrol technického stavu a na rozšírenie jeho rozsahu. Cieľom [balíka opatrení o technickom stave vozidiel](#) je zabrániť viac ako 36 000 nehodám spôsobeným technickou poruchou vozidiel, a to prostredníctvom:

- zvýšenia kvality skúšok vozidiel (prostredníctvom spoločných minimálnych noriem na vybavenie, odbornej prípravy inšpektorov a posúdenia nedostatkov),
- rozšírenia kontrol zabezpečenia nákladu počas cestných technických kontrol nákladných vozidiel,
- zavedenia povinného preskúšania elektronických bezpečnostných komponentov (ako je ABS, ESC a airbagy),
- boja proti manipulácii s počítadlami najazdených kilometrov prostredníctvom evidencie stavu počítadiel kilometrov.

Keďže 24 členských štátov načas nevykonalo balík opatrení o technickom stave vozidiel, Komisia proti nim začala konania o nesplnení povinnosti.

V železničnom sektore [Súdny dvor potvrdil](#), že členské štáty musia zabezpečiť vedenie účtov železničných podnikov tak, aby sa umožnilo monitorovanie dodržiavania zákazu previesť verejné prostriedky vyčlenené na oblasť prevádzky infraštruktúry do oblasti poskytovania služieb dopravy. Členské štáty nie sú povinné viesť samostatné účty pre jednotlivé zmluvy o službách vo verejnom záujme. Komisia bude vykonávanie rozsudku aktívne kontrolovať.

Súdny dvor v [dôležitom rozsudku](#) objasnil, že sprostredkovateľskú službu, ktorú poskytuje elektronická platforma Uber, umožňujúcu prostredníctvom aplikácie pre smartfóny skontaktovať za odplatu

neprofesionálnych vodičov využívajúcich svoje vlastné vozidlo s osobami, ktoré sa potrebujú prepraviť v rámci mesta, je nutné považovať za „službu v oblasti dopravy“. Z toho vyplýva, že členským štátom prináleží, aby v súlade so všeobecnými pravidlami Zmluvy o fungovaní EÚ upravili podmienky poskytovania sprostredkovateľských služieb, akou je služba UBER.

5. Hlbšia a spravodlivejšia hospodárska a menová únia

Hlbšia a spravodlivejšia hospodárska a menová únia predstavuje základný prvok reakcie Komisie na hospodársku a finančnú krízu. Cieľom tejto politiky je posilniť hospodárstvo EÚ takým spôsobom, ktorým sa vytvorí viac pracovných miest a zlepší sa životná úroveň.

Presadzovanie pravidiel v oblasti hospodárskej a menovej únie

Hospodárska a menová únia je jadrom integračného procesu EÚ. Dosiachnutie hospodárskej a menovej únie nie je samo osebe cieľom, ale prostriedkom na zabezpečenie stability a silnejšieho, udržateľnejšieho a inkluzívneho rastu v celej eurozóne a EÚ s cieľom zlepšiť životy všetkých občanov.

V reakcii na hospodársku a finančnú krízu z roku 2008 boli prijaté viaceré právne akty ([balík šiestich legislatívnych aktov z roku 2011](#) a [balík dvoch legislatívnych aktov z roku 2013](#)), aby sa posilnil rámec EÚ na správu hospodárskych záležitostí. Komisia v roku 2017 venovala osobitnú pozornosť transpozícii [smernice o požiadavkách na rozpočtové rámce členských štátov](#).

Okrem toho verejnosť a podniky môžu euro vnímať ako silnú a dôveryhodnú menu, len ak je primerane chránená proti falšovaniu. Komisia v roku 2017 skontrolovala, ako členské štáty vykonávajú [smernicu o trestnoprávnej ochrane eura a ostatných mien proti falšovaniu](#).

Komisia začala postupy v prípade nesplnenia povinnosti proti Bulharsku, Chorvátsku, Luxembursku a Slovinsku, pretože včas nezavedli do svojich vnútroštátnych právnych predpisov smernicu o ochrane eura a ostatných mien proti falšovaniu.

Presadzovanie pravidiel v oblasti bankovej únie

Pokiaľ ide o bankovú úniu, Komisia pokračovala v kontrole vykonávania [smernice o kapitálových požiadavkách IV](#), [smernice o systémoch ochrany vkladov](#) a [smernice o ozdravení a riešení krízových situácií bánk](#). Cieľom týchto nástrojov EÚ je zabezpečiť silnejšie banky, ktoré sú pod lepším dohľadom, a jednoduchšie riešenie problémov bez použitia peňazí daňových poplatníkov.

S cieľom vytvoriť silnú hospodársku a menovú úniu a bankovú úniu je nutné, aby členské štáty obozretne zachovávali a rešpektovali nezávislé a autonómne fungovanie centrálnych bánk. Táto nezávislosť im umožňuje prispievať k mnohým úlohám, ktoré im ukladá právo Únie v oblasti menovej politiky a bankového dohľadu, a vykonávať ich. Komisia preto naďalej venuje pozornosť tejto otázke.

V rámci predbežného vyšetrovania trestného činu slovinské orgány zaistili informácie zo slovinskej centrálnej banky vrátane dokumentov ECB. V súvislosti s týmto incidentom Komisia v roku 2017 začala [postup v prípade nesplnenia povinnosti](#) proti Slovinsku za to, že orgány verejnej moci údajne porušili protokol č. 7 o výsadách a imunitách EÚ. Tento prípad je dôležitý najmä vzhľadom na možný vplyv zaistení v centrálnych bankách na ich nezávislosť a autonómnosť v oblasti menovej politiky a bankového dohľadu. Je potrebné nájsť rovnováhu s povinnosťou lojálnej spolupráce medzi centrálnymi bankami a orgánmi verejnej moci pri vyšetrovaní trestných činov.

6. Priestor spravodlivosti a základných práv založený na vzájomnej dôvere

Komisia v oblasti spravodlivosti zabezpečuje dodržiavanie zásad právneho štátu a Charty základných práv. Komisia takisto zabezpečuje dodržiavanie osobitných práv, ako je právo na voľný pohyb, ochrana údajov, rodová rovnosť, nediskriminácia, práva obetí a právo na spravodlivý proces v trestnom konaní. Tieto témy sú na popredných miestach programu Komisie, pretože ovplyvňujú životy ľudí.

Komisia v rámci vykonávania [európskeho semestra](#) naďalej podnecovala členské štáty k tomu, aby zlepšili účinnosť svojich kapacít v oblasti presadzovania. Týka sa to najmä nezávislosti, kvality a efektívnosti vnútroštátnych justičných systémov.

Podpora právneho štátu a základných práv

Komisia v roku 2017 pokračovala v úsilí s cieľom podporiť a podnietiť dodržiavanie zásad právneho štátu v celej EÚ. Komisia predovšetkým pokračovala v dialógu s poľskými orgánmi v rámci právneho štátu.

Komisia prijala rozhodné opatrenia, keď politický a legislatívny vývoj v niektorých členských štátoch ohrozoval spoločné základy EÚ.

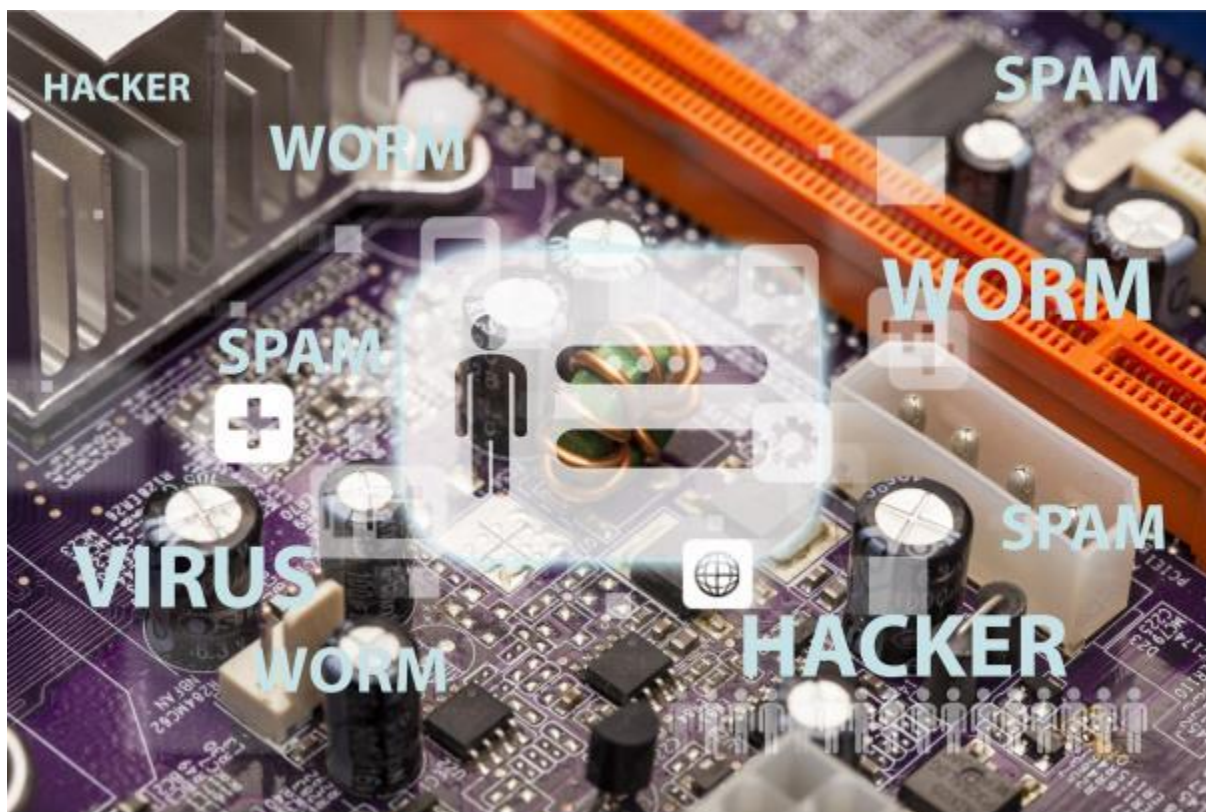
Komisia začala [postup v prípade nesplnenia povinnosti](#) proti Poľsku za porušenie práva Únie v poľskom zákone o organizácii všeobecných súdov.

Komisiu z právneho hľadiska v súvislosti s týmto zákonom znepokojuje najmä diskriminácia na základe pohlavia v dôsledku zavedenia odlišného veku odchodu do dôchodku pre sudkyne (60 rokov) a sudcov (65 rokov). To je v rozpore s článkom 157 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) a so smernicou o rodovej rovnosti v zamestnaní.

Komisia takisto vyjadrila obavy, že v dôsledku udelenia diskrečnej právomoci ministromi spravodlivosti predlžovať mandát sudcov, ktorí dosiahli dôchodkový vek, bude ohrozená nezávislosť poľských súdov.

Komisia začala [postup v prípade nesplnenia povinnosti](#) proti Maďarsku za maďarské zákony, v ktorých sa ukladajú nové povinnosti, pokiaľ ide o registráciu, podávanie správ a transparentnosť organizácií občianskej spoločnosti financovaných zo zahraničia. Postup sa týka zlučiteľnosti zákonov s ustanoveniami Zmluvy o EÚ, ktoré upravujú voľný pohyb kapitálu, ako aj s právom na slobodu združovania a s právami na ochranu súkromného života a osobných údajov, ktoré sú zakotvené v Charte základných práv EÚ.

Zlepšenie ochrany údajov

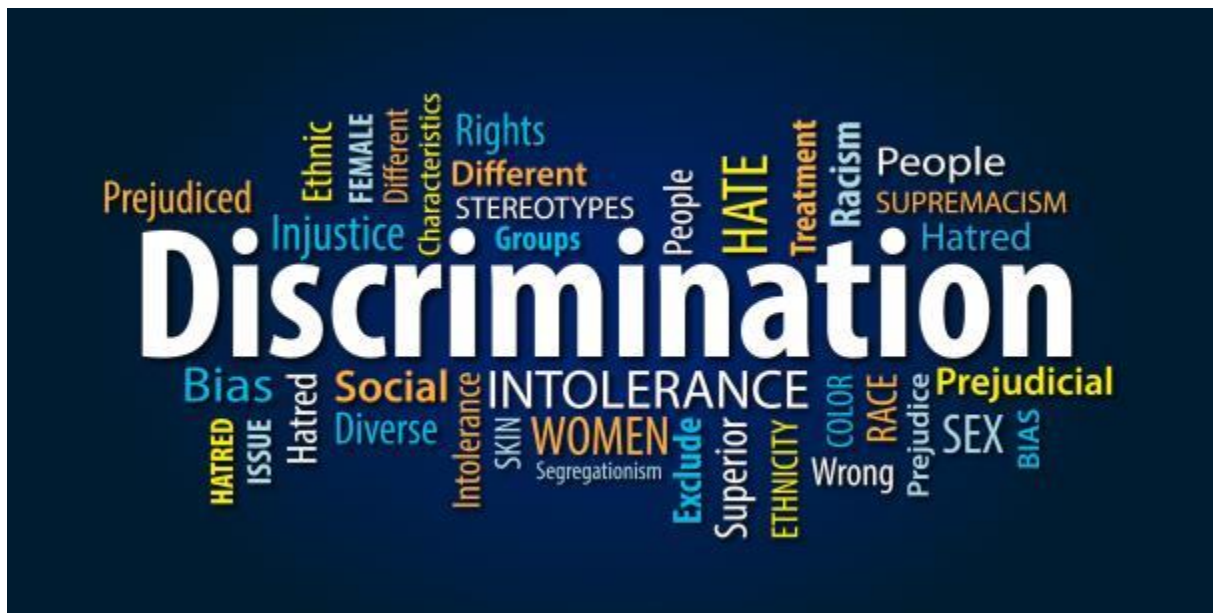

Komisia počas celého roka 2017 podporovala členské štáty v príprave na to, že od mája 2018 začnú uplatňovať [všeobecné nariadenie o ochrane údajov](#). Prostredníctvom nariadenia sa zavedie jednotný súbor pravidiel EÚ v oblasti ochrany údajov, posilní sa dôvera a bezpečnosť jednotlivcov a stanovia sa jednotné pravidlá podnikania. Jednotné uplatňovanie týchto pravidiel je mimoriadne dôležité.

Komisia takisto pomáhala členským štátom s prípravou na transpozíciu [smernice určenej policajným orgánom a orgánom trestného súdnictva, ktorá sa týka spracúvania a voľného pohybu osobných údajov](#) na účely predchádzania trestným činom, ich vyšetovania, odhaľovania alebo stíhania alebo na účely výkonu trestných sankcií. Prostredníctvom smernice sa zabezpečí riadna ochrana údajov obetí, svedkov a podozrivých zo spáchania trestných činov v súvislosti s vyšetovaním trestného činu alebo úkonom na presadzovanie práva. Zákony s vyššou mierou harmonizácie zároveň uľahčia cezhraničnú spoluprácu polície alebo prokurátorov v boji proti trestnej činnosti a terorizmu.

V januári 2017 Komisia prijala [oznámenie o medzinárodných tokoch údajov](#). V tomto oznámení sa stanovuje politika Komisie zameraná na uľahčenie čoraz väčšieho počtu medzinárodných prenosov údajov v oblasti obchodu a presadzovania práva pri súčasnom zabezpečení vysokej úrovne ochrany údajov.

Boj proti diskriminácii

Komisia dôsledne monitorovala uplatňovanie [smernice o rasovej rovnosti](#), predovšetkým pokiaľ ide o prístup rómskej komunity k vzdelaniu a bývaniu. Táto smernica predstavuje kľúčový prvok právnych predpisov EÚ na boj proti diskriminácii na základe rasového alebo etnického pôvodu a na zabezpečenie nadobudnutia účinnosti zásady rovnakého zaobchádzania.

Súdny dvor EÚ v roku 2017 vykonal ďalší krok na objasnenie pravidiel EÚ uplatniteľných na nediskrimináciu na pracovisku. V dvoch prípadoch týkajúcich sa žien, ktoré zamestnávateľia prepustili za to, že v práci nosili islamské šatky na hlavu ([Achbita](#) a [Bouagnaoui](#)), sa Súdnemu dvoru podarilo dosiahnuť citlivú rovnováhu medzi slobodou náboženského vyznania, slobodou podnikania a zásadou nediskriminácie.

Súdny dvor rozhodol, že spoločnosti môžu zakázať zamestnancom nosiť na pracovisku viditeľné náboženské symboly v rámci všeobecnej politiky spoločnosti, ktorou sa bráni noseniu všetkých náboženských a politických symbolov. Politika politickej, filozofickej a náboženskej neutrality môže byť legitímnym cieľom, ktorý odôvodňuje odlišné zaobchádzanie za predpokladu, že prostriedky na dosiahnutie tohto cieľa sú primerané a potrebné. Súdny dvor ďalej objasnil, že zákazníci nemôžu jednoducho požadovať, aby si pracovníčky zložili šatky z hlavy, ak sa v dotknutej spoločnosti neuplatňuje politika zakazujúca náboženské symboly.

Presadzovanie pravidiel v oblasti bezpečnosti

V roku 2017 sa práca v oblasti presadzovania naďalej zameriavala na [Európsky program v oblasti bezpečnosti](#) a na budovanie bezpečnostnej únie. Vykonávanie pravidiel EÚ v tejto oblasti je kľúčové na zabezpečenie vysokej úrovne bezpečnosti v celej EÚ. V pravidelných správach o pokroku dosiahnutom v oblasti bezpečnostnej únie sa opisuje prebiehajúce úsilie zamerané na zabezpečenie úplného a správneho vykonávania pravidiel.

Komisia v roku 2017 nadviazala na postupy v prípade nesplnenia povinnosti, ktoré začala v roku 2016 a ktoré sa týkajú nástrojov policajnej spolupráce patriacich do bývalého tretieho piliera. Komisia uprednostnila presadzovanie prúmskeho rámca (nástroja na výmenu informácií, prostredníctvom ktorého možno vykonávať automatické porovnávanie profilov DNA, údajov o odtlačkoch prstov a údajov o evidencii vozidiel) a švédskej iniciatívy, ktorá orgánom presadzovania práva umožňuje účinnú výmenu údajov a spravodajských informácií, keď vyšetrujú trestné činy alebo vykonávajú operácie kriminálneho spravodajstva. Komisia to dosiahla vykonaním ďalších krokov v postupoch v prípade nesplnenia povinnosti, ktoré boli začaté proti [Grécku](#), [Írsku](#), [Chorvátsku](#), [Taliansku](#) a [Luxembursku](#).

Komisia Európskemu parlamentu, Európskej rade a Rade EÚ pravidelne podáva správy o pokroku dosiahnutom pri vytváraní účinnej a skutočnej bezpečnostnej únie. Zahŕňa to aj využívanie nástrojov v oblasti presadzovania, ktoré prispievajú k upevňovaniu bezpečnostnej únie.

Smernica o [európskom vyšetrovacom príkaze](#) v trestných veciach a [štvrtá smernica o boji proti praniu špinavých peňazí](#) predstavujú nevyhnutné nástroje na účinnú spoluprácu v boji proti cezhraničnej trestnej činnosti a terorizmu. Tieto smernice prispievajú k plneniu cieľov programu v oblasti bezpečnosti.

Prostredníctvom štvrtej smernice o boji proti praniu špinavých peňazí sa posilňujú existujúce pravidlá a zvyšuje sa účinnosť a transparentnosť boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu.

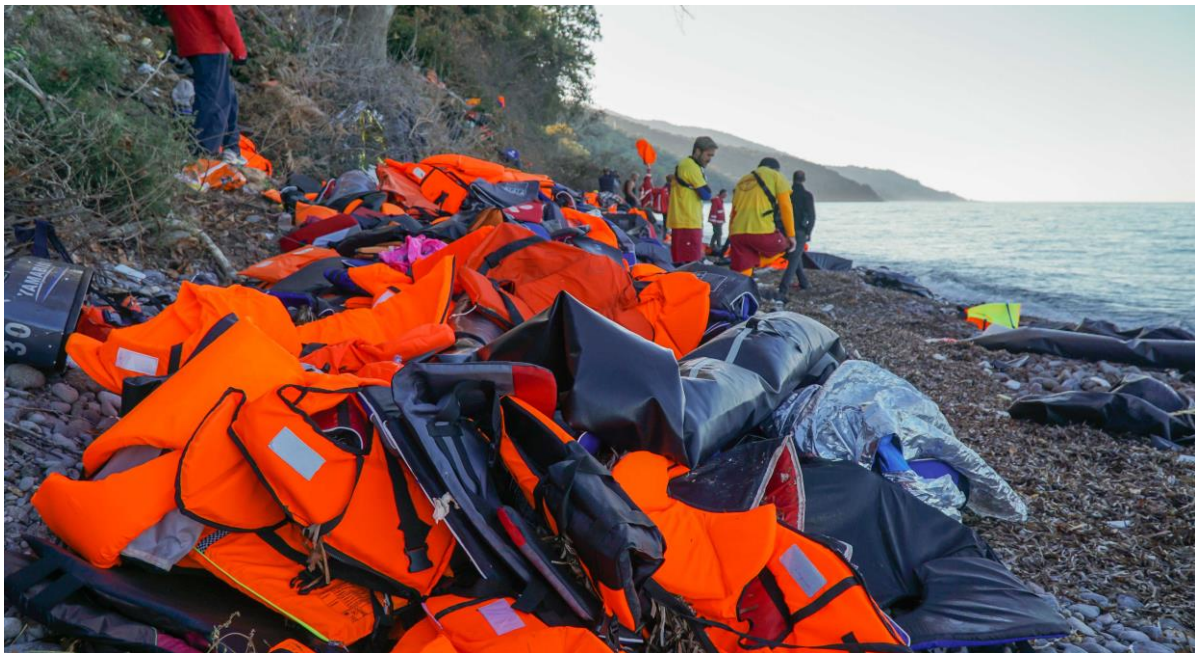
Komisia v roku 2017 začala postupy v prípade nesplnenia povinnosti proti 18 členským štátom za to, že do svojich právnych predpisov včas nezavedli štvrtú smernicu o boji proti praniu špinavých peňazí. V decembri 2017 Komisia vykonala ďalšie kroky v rámci [postupov v prípade nesplnenia povinnosti](#) vedených proti Bulharsku, Grécku, Cypru, Luxembursku, Malte, Holandsku, Poľsku a Rumunsku, pretože neoznámili žiadne opatrenia na transpozíciu a návrhy zákonov boli stále vo vnútroštátnom legislatívnom konaní.

Európsky vyšetrovací príkaz zjednodušuje prácu súdnych orgánov, keď žiadajú o poskytnutie dôkazov, ktoré sa nachádzajú v inej krajine EÚ. Ak sa napríklad francúzske súdne orgány snažia vystopovať osoby podozrivé z terorizmu, ktoré sa ukrývajú v Nemecku, môžu požiadať nemecké orgány, aby vypočuli svedkov alebo aby v ich mene vykonali domové prehliadky. Prostredníctvom tohto nového nástroja sa zjednodušia a urýchlia cezhraničné vyšetrovania trestnej činnosti a trestné stíhanie.

Komisia v roku 2017 začala postupy v prípade nesplnenia povinnosti proti 14 členským štátom za to, že do svojich právnych predpisov včas nezavedli smernicu o európskom vyšetrovacom príkaze.

7. Smerom k novej migračnej politike

Komisia sa v migračnej politike usiluje poskytnúť EÚ nástroje na lepšie riadenie migrácie v strednodobom a dlhodobom horizonte. Vzťahuje sa na neregulárnu migráciu, hranice, azyl a legálnu migráciu.

Komisia v roku 2017 zintenzívnila prácu na uskutočňovaní európskej migračnej agendy s cieľom riešiť bezprostredné výzvy vyplývajúce z pretrvávajúcej migračnej a utečeneckej krízy. Komisia sa zamerala na vykonávanie dočasného mechanizmu núdzového premiestňovania, ktorý bol vytvorený v roku 2015, aby sa zmiernil tlak vyvíjaný na Taliansko a Grécko. V pravidelných správach o premiestnení a presídlení sa všetkým členským štátom pripomínali ich právne povinnosti vyplývajúce z rozhodnutí Rady o premiestnení. Členské štáty, ktoré ešte nepremiestnili migrantov z Grécka a Talianska a ani neprislúbili ich premiestnenie, boli v správe vyzvané, aby to okamžite urobili.

V rozhodnutiach Rady o premiestnení sa od členských štátov vyžadovalo, aby v záujme zabezpečenia rýchleho a organizovaného postupu premiestnenia každé 3 mesiace predložili prísľub týkajúci sa miest, ktoré sú na premiestnenie k dispozícii. Zatiaľ čo všetky ostatné členské štáty vykonali premiestnenia a predložili prísľuby, Maďarsko od začiatku fungovania mechanizmu premiestňovania nevykonalo v tomto smere žiadne kroky a Poľsko nikoho nepremiestnilo a ani nepredložilo prísľuby od decembra 2015. Česká republika nikoho nepremiestnila od augusta 2016 a už viac ako rok nepredložila žiadne nové prísľuby. Keďže pretrváva stav, že Česká republika, Maďarsko a Poľsko neplnia svoje povinnosti v zmysle rozhodnutí Rady o premiestnení, Komisia začala proti týmto trom členským štátom [postupy v prípade nesplnenia povinnosti](#).

Komisia pokračovala v monitorovaní vykonávania právnych predpisov EÚ v oblasti migrácie a azylu, predovšetkým [smernice o konaní o azyle](#), [smernice o podmienkach prijímania](#) a [smernice o návrate](#).

V smernici o konaní o azyle sa stanovujú pravidlá pre postup podávania žiadosti o azyl. Zahŕňa to informácie o tom, ako podať žiadosť, ako sa žiadosť posúdi, aká pomoc sa poskytne žiadateľovi o azyl, ako sa odvolať a ako postupovať v prípade opakovaných žiadostí.

Cieľom smernice o podmienkach prijímania je zaručiť dôstojnú životnú úroveň žiadateľov o azyl v EÚ a zabezpečiť dodržiavanie ich ľudských práv. Prostredníctvom smernice sa zabezpečuje, aby žiadatelia o azyl mali prístup k ubytovaniu, strave, oblečeniu, zdravotnej starostlivosti, vzdelávaniu maloletých osôb a prístup k zamestnaniu za určitých podmienok.

V smernici o návrate sa stanovujú spoločné normy a postupy krajín EÚ, na základe ktorých možno z ich území vyhostiť neoprávnené sa zdržiavajúcich štátnych príslušníkov tretích krajín. V tejto smernici sa stanovujú ustanovenia na ukončenie neoprávnených pobytov a na zaistenie štátnych príslušníkov tretích krajín s cieľom vykonať ich odsun. V tejto smernici sa poskytujú aj procesné záruky.

Komisia reagovala na obavy spôsobené zmenami maďarských právnych predpisov v oblasti migrácie a azylu, ktoré boli zavedené v marci 2017. Obavy sa týkajú súladu zmien s právnymi predpismi EÚ v oblasti migrácie a azylu, predovšetkým so smernicou o konaní o azyle, smernicou o podmienkach prijímania a smernicou o návrate a s niektorými ustanoveniami Charty základných práv. Po niekoľkých výmenách názorov s maďarskými orgánmi na politickej a technickej úrovni Komisia vykonala ďalšie kroky v rámci [postupu v prípade nesplnenia povinnosti](#) proti Maďarsku.

Komisia pokračovala v monitorovaní správneho vykonávania nariadenia Eurodac, v ktorom sa od členských štátov požaduje, aby neregulárnym migrantom a žiadateľom o azyl odoberali odtlačky prstov. Účinné vykonávanie nariadenia Eurodac má zásadný význam, pokiaľ ide o fungovanie dublinského nariadenia a mechanizmov premiestňovania EÚ, na určenie krajiny EÚ zodpovednej za posúdenie žiadosti o azyl.

V roku 2017 Komisia vykonala ďalšie kroky v rámci [postupu v prípade nesplnenia povinnosti](#) vedenému proti Chorvátsku za to, že správne neodoberalo odtlačky prstov neregulárnym migrantom a žiadateľom o azyl zadržaným po prekročení vonkajšej hranice, a za to, že tieto údaje neodosielalo do centrálnej databázy systému Eurodac.

V oblasti legálnej migrácie je politickou prioritou zlepšenie schopnosti EÚ prilákať a udržať vysokokvalifikovaných pracovníkov. Je to potrebné na zvýšenie konkurencieschopnosti hospodárstva EÚ a na riešenie demografických výziev. Preto je dôležité zabezpečiť úplné a správne vykonávanie smerníc EÚ o legálnej migrácii. V týchto smerniciach sa stanovujú spoločné podmienky prijímania a pobytu štátnych príslušníkov tretích krajín.

V roku 2017 Komisia začala postupy v prípade nesplnenia povinnosti proti 17 členským štátom, pretože neoznámili vnútroštátne opatrenia, ktorými sa vykonáva [smernica o podmienkach vstupu a pobytu štátnych príslušníkov tretích krajín v rámci vnútropodnikového presunu](#). Títo štátni príslušníci tretích krajín sú často vysokokvalifikovanými pracovníkmi.

Komisia pokračovala aj v monitorovaní vykonávania ďalších smerníc a začala [postupy v prípade nesplnenia povinnosti](#), ktoré sa týkajú predovšetkým toho, že členské štáty účtujú neprímerané poplatky za vydávanie povolení na pobyt štátnym príslušníkom tretích krajín.

V roku 2017 Komisia ukončila postupy v prípade nesplnenia povinnosti vedené proti Belgicku a Taliansku, pretože zmenili svoje vnútroštátne predpisy a znížili poplatky za vydávanie povolení na pobyt štátnym príslušníkom tretích krajín.

